

makrum

GRUPA MAKRUM S.A.

Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

31 grudnia 2009

OŚWIADCZENIA ZARZĄDU	3
WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE.....	4
WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	5
SKONSOLIDOWANY BILANS	26
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	28
ZYSK (STRATA) NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ (PLN).....	28
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	29
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	30
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	32
INFORMACJE DODATKOWE I NOTY OBJAŚNIAJĄCE	33
<i>Nota 1 – Segmenty operacyjne</i>	<i>33</i>
<i>Nota 2 – Połączenia jednostek.....</i>	<i>34</i>
<i>Nota 3 – Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych.....</i>	<i>36</i>
<i>Nota 4 – Wartość firmy.....</i>	<i>37</i>
<i>Nota 5 – Wartości niematerialne i prawne.....</i>	<i>38</i>
<i>Nota 6 – Rzeczowe aktywa trwałe</i>	<i>41</i>
<i>Nota 7 – Aktywa w leasingu</i>	<i>44</i>
<i>Nota 8 – Nieruchomości inwestycyjne</i>	<i>47</i>
<i>Nota 9 – Aktywa oraz zobowiązania finansowe.....</i>	<i>48</i>
<i>Nota 10 – Aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony.....</i>	<i>59</i>
<i>Nota 11 – Zapasy.....</i>	<i>63</i>
<i>Nota 12 – Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....</i>	<i>64</i>
<i>Nota 13 – Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>	<i>66</i>
<i>Nota 14 – Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana</i>	<i>68</i>
<i>Nota 15 – Kapitał własny</i>	<i>68</i>
<i>Nota 16 – Świadczenia pracownicze</i>	<i>75</i>
<i>Nota 17 – Pozostałe rezerwy</i>	<i>76</i>
<i>Nota 18 – Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania</i>	<i>77</i>
<i>Nota 19 – Rozliczenia międzyokresowe</i>	<i>78</i>
<i>Nota 20 – Umowy o usługę budowlaną</i>	<i>78</i>
<i>Nota 21 – Przychody i koszty operacyjne</i>	<i>79</i>
<i>Nota 22 – Przychody i koszty finansowe.....</i>	<i>80</i>
<i>Nota 23 – Podatek dochodowy</i>	<i>81</i>
<i>Nota 24 – Zysk na akcję i wypłacone dywidendy.....</i>	<i>82</i>
<i>Nota 25 – Przepływy pieniężne.....</i>	<i>83</i>
<i>Nota 26 – Transakcje z podmiotami powiązanymi</i>	<i>85</i>
<i>Nota 27 – Aktywa oraz zobowiązania warunkowe</i>	<i>89</i>
<i>Nota 28 – Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych.....</i>	<i>90</i>
<i>Nota 29 – Zarządzanie kapitałem.....</i>	<i>94</i>
<i>Nota 30 – Zdarzenia po dniu bilansowym</i>	<i>95</i>
<i>Nota 31 – Pozostałe informacje.....</i>	<i>96</i>
<i>Nota 32 – Zatwierdzenie do publikacji.....</i>	<i>102</i>

Oświadczenia Zarządu

Zarząd Spółki MAKRUM S.A. w składzie:

Prezes Zarządu – Rafał Jerzy,

Członek Zarządu – Wojciech Staszak,

oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej MAKRUM S.A., oraz że sprawozdanie z działalności zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć i sytuacji emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyk.

Zarząd Spółki MAKRUM S.A., w składzie jak wyżej, oświadcza również, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa i podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

Wybrane dane finansowe	w tys. złotych		w tys. euro	
	Okres od 01.01.2009 do 31.12.2009 roku	Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008 roku	Okres od 01.01.2009 do 31.12.2009 roku	Okres od 01.01.2008 do 31.12.2008 roku
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	63 737	93 296	14 684	26 414
II. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 228	19 753	513	5 592
III. Zysk (strata) brutto	-1 482	24 308	-341	6 882
IV. Zysk (strata) netto	187	21 664	43	6 134
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	13 730	4 503	3 163	1 275
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-12 292	-5 313	-2 832	-1 504
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-3 555	-2 313	-819	-655
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	-2 118	-3 123	-488	-884
IX. Aktywa, razem	163 841	164 426	39 881	39 408
X. Zobowiązania długoterminowe	25 707	26 538	6 257	6 360
XI. Zobowiązania krótkoterminowe	44 793	44 539	10 903	10 675
XII. Kapitał własny	93 341	93 349	22 721	22 373
XIII. Kapitał zakładowy	10 423	10 423	2 537	2 498
XIV. Liczba akcji (w szt.)	41 690 496	41 690 496	41 690 496	41 690 496
XV. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł./EUR)	0,00	0,52	0,00	0,15
XVI. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł./EUR)	0,00	0,52	0,00	0,15
XVII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł./EUR)	2,24	2,24	0,54	0,54
XVIII. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł./EUR)	2,24	2,24	0,54	0,54
XIX. Zadeklarowana lub wypłaconą dywidenda na jedną akcję (w zł./EUR)	-	-	-	-

Pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. W odniesieniu do prezentowanych w sprawozdaniu okresów kurs ten wyniósł :

- 01 stycznia do 31 grudnia 2009: 1 euro= 4,3406
- 01 stycznia do 31 grudnia 2008: 1 euro= 3,5321.

Pozycje bilansowe przeliczono wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. W odniesieniu do prezentowanych w sprawozdaniu dni bilansowych kurs ten wyniósł :

- 31 grudnia 2009: 1 euro=4,1082
- 31 grudnia 2008: 1 euro=4,1724.

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1. Dane Spółki dominującej:

Nazwa: MAKRUM Spółka Akcyjna

Siedziba: 85-676 Bydgoszcz, ul. Leśna 11-19

REGON: 090549380; NIP: 5540309005

2. Podstawowy przedmiot działalności:

- 24.51.Z Odlewnictwo żeliwa,
- 24.52.Z Odlewnictwo staliwa,
- 24.53.Z Odlewnictwo metali lekkich,
- 24.54.A Odlewnictwo miedzi i stopów miedzi,
- 24.54.B Odlewnictwo pozostałych metali nieżelaznych, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 25.11.Z Produkcja konstrukcji metalowych i ich części,
- 25.29.Z Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych,
- 25.30.Z Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą,
- 25.61.Z Obróbka metali i nakładanie powłok na metale,
- 25.62.Z Obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- 28.21.Z Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych,
- 28.22.Z Produkcja urządzeń dźwigowych i chwytaków,
- 28.92.Z Produkcja maszyn dla górnictwa i do wydobywania oraz budownictwa,
- 28.99.Z Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 30.11.Z Produkcja statków i konstrukcji pływających,
- 30.12.Z Produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych,
- 33.11.Z Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych,
- 33.12.Z Naprawa i konserwacja maszyn,
- 33.15.Z Naprawa i konserwacja statków i łodzi,
- 33.20.Z Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia,
- 43.99.Z Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- 52.10.B Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów,
- 52.22.A Działalność usługowa wspomagająca transport morski,
- 52.24.B Przeładunek towarów w portach śródlądowych,
- 68.20.Z Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- 72.19.Z Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych,
- 69.20.Z. Działalność rachunkowo-księgowa, doradztwo podatkowe.

3. Organ prowadzący rejestr (spółka dominująca):

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

Numer KRS: 0000033561

4. Czas trwania Spółki dominującej:

Czas trwania spółki jest nieograniczony.

5. Okres objęty sprawozdaniem finansowym:

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku, natomiast dane porównywalne za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku.

Dane za okres bieżący oraz dane porównywalne podlegały badaniu przez biegłego rewidenta.

6. Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe sporządzono w tysiącach złotych polskich, która to waluta jest walutą funkcjonalną Grupy

7. Informacja na temat prezentacji poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego w euro

Podstawą prawną do prezentacji wybranych danych finansowych w walucie euro jest Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33 Poz. 259 § 89.1)

Pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. W odniesieniu do prezentowanych w sprawozdaniu okresów kurs ten wyniósł :

- 01 stycznia do 31 grudnia 2009: 1 euro=4,3406
- 01 stycznia do 31 grudnia 2008: 1 euro=3,5321.

Pozycje bilansowe przeliczono wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. W odniesieniu do prezentowanych w sprawozdaniu dni bilansowych kurs ten wyniósł :

- 31 grudnia 2009: 1 euro=4,1082
- 31 grudnia 2008: 1 euro=4,1724.

8. Skład organów Spółki dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. :

Zarząd:

Rafał Jerzy – Prezes Zarządu
Wojciech Staszak – Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

Grzegorz Szymański – Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jerzy Nadarzewski – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Tomasz Filipiak – Sekretarz Rady Nadzorczej
Beata Jerzy – Członek Rady Nadzorczej
Jacek Masiota – Członek Rady Nadzorczej

Sławomir Winiecki – Członek Rady Nadzorczej
Dariusz Szczypiński – Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie organów Spółki dominującej w okresie od 01 stycznia 2009 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania.

Skład Zarządu zmienił się w taki sposób, że:

- W dniu 14.01.2009 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu z tym dniem na funkcję Członka Zarządu Pana Waldemara Kapelewskiego. O fakcie tym Spółka poinformowała w raporcie bieżącym nr 2/2009 z 14.01.2009 r.,
- W dniu 17.03.2009 r. Zarząd Spółki MAKRUM S.A. w raporcie bieżącym nr 11/2009 poinformował, iż Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o powołaniu z tym dniem dotychczasowych Członków Zarządu Spółki Panów Dariusza Szczypińskiego, Siegmunda Zasadę i Waldemara Kapelewskiego na Wiceprezesów Zarządu,
- Ponadto, z uwagi na fakt, iż 24.06.2009 roku wygasła kadencja dotychczasowego Zarządu Spółki, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w 05.06.2009 dokonała wyboru Zarządu na kolejną kadencję w składzie:
 - Prezes Zarządu – Rafał Jerzy,
 - Wiceprezes Zarządu – Dariusz Szczypiński,
 - Wiceprezes Zarządu – Siegmund Zasada.

Zgody na kandydowanie na kolejną kadencję Zarządu nie wyraził Pan Waldemar Kapelewski. Informacja ta podana została do wiadomości publicznej w raporcie bieżącym nr 22/2009 w dniu 05.06.2009 r.

- W dniu 25.09.2009 roku rezygnację z funkcji Członka Zarządu złożył Pan Dariusz Szczypiński, co zostało podane do wiadomości publicznej w raporcie bieżącym nr 33/2009. Tym samym wypowiedziana została umowa o pracę.
- W dniu 30.11.2009 roku ze skutkiem na 01.12.2009 roku rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu złożył Pan Siegmund Zasada zatrudniony na stanowisku Dyrektora Handlowego, co zostało podane do wiadomości publicznej w raporcie bieżącym nr 40/2009. Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w trybie porozumienia stron 15.02.2010 r.
- W dniu 16.12.2009 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o powołaniu z tym dniem na Członka Zarządu Pana Wojciecha Staszaka. Informacja ta została upubliczniona w raporcie bieżącym nr 41/2009.

Skład Rady Nadzorczej zmienił się w taki sposób, że:

1. W dniu 18.03.2009 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy MAKRUM S.A. powołało z tym dniem na Członka Rady Nadzorczej Pana Tomasza Filipiaka. O fakcie tym Spółka poinformowała w raporcie bieżącym nr 12/2009 z 18.03.2009 r.
2. W dniu 24.06.2009 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dokonało wyboru Rady Nadzorczej Spółki na kolejną kadencję w składzie:
 - Grzegorz Szymański,
 - Jerzy Nadarzewski,
 - Tomasz Filipiak,
 - Beata Jerzy,
 - Jacek Masiota,

– Sławomir Winięcki.

Z ubiegania się o ponowny wybór do Rady Nadzorczej, rozpoczynającej kadencję w dniu 24.06.2009 zrezygnowała Pani Agata Kasica. Informacje te zostały podane do wiadomości publicznej w raportach bieżących 24/2009 z dnia 05.06.2009 r. oraz 28/2009 z dnia 24.06.2009 r.

W dniu 16.12.2009 roku NWZA podjęło uchwałę o powołaniu z dniem 16.12.2009 roku na Członka Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. Pana Dariusza Szczypińskiego. Informacje tę upubliczniono w raporcie bieżącym nr 44/2009. Do dnia 25.09.2009 roku. Pan Dariusz Szczypiński był zatrudniony w MAKRUM S.A. na stanowisku Dyrektora Finansowego pełniąc jednocześnie funkcję Członka Zarządu.

9. Informacje o grupie kapitałowej

W skład Grupy Kapitałowej MAKRUM S.A. wchodzi następujące Spółki:

- MAKRUM S.A. – jednostka dominująca z siedzibą w Bydgoszczy,
- HEILBRONN PRESSEN GmbH. – spółka zależna, w której MAKRUM S.A. posiada 100% w kapitale zakładowym, siedziba spółki Heilbronn, Niemcy.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej MAKRUM S.A. została objęta Spółka dominująca oraz następujące spółki zależne:

Nazwa spółki zależnej	Siedziba	Udział Grupy w kapitale:	
		31.12.2009	31.12.2008
Heilbronn Pressen GmbH	Heilbronn, Niemcy	100 %	- %

Na dzień bilansowy 31.12.2009 roku w skład Grupy Kapitałowej MAKRUM S.A. oprócz wyżej wymienionych nie wchodziły inne podmioty.

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym przeprowadzono następujące transakcje, które miały wpływ na reorganizację Grupy Kapitałowej:

- Nabycie 23.09.2009 roku 100% udziałów w AF Ksenia GmbH z siedzibą w Heilbronn w Niemczech, przekształconej później w Makrum Deutschland GmbH i ostatecznie w Heilbronn Pressen GmbH.

Szerszy opis wpływu przeprowadzonych transakcji na sytuację finansową oraz majątkową Grupy Kapitałowej został przedstawiony w nocy nr 2 dotyczącej przejęć jednostek gospodarczych oraz sprzedaży spółek zależnych.

Czas trwania Spółki dominującej oraz wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jednostek objętych konsolidacją jest nieoznaczony.

10. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości - nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

11. Korekty wynikające z opinii podmiotów uprawnionych do badania

W przedstawionym sprawozdaniu finansowym nie dokonano korekt wynikających z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych za lata ubiegłe, ponieważ opinie te nie zawierały zastrzeżeń.

12. Sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej MAKRUM S.A. zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 roku wraz z danymi porównywalnymi zgodnie z zasadami zawartymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej, zatwierdzonymi przez Unię Europejską, obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2009 roku.

13. Stosowane zasady rachunkowości

Na podstawie art. 45 Ustawy o rachunkowości oraz na podstawie uchwały Nr 1 z 23.08.2006 roku oraz Uchwały nr 6 z 08.12.2006 roku Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki MAKRUM S.A. począwszy od dnia dopuszczenia akcji Spółki dominującej do obrotu regulowanego, sprawozdania finansowe sporządzane są zgodnie z MSR/MSSF. W celu zapewnienia zgodności MSR/MSSF, na podstawie podanych uchwał sprawozdania MAKRUM S.A. za lata 2004, 2005 i 2006 zostały przekształcone i zaprezentowane w prospekcie emisyjnym Spółki dominującej wg MSR/MSSF. Dniem przejścia na MSR/MSSF jest 01 stycznia 2004 roku.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę zostały przedstawione poniżej.

Prezentacja sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest zgodnie z MSR 1. Grupa Kapitałowa prezentuje odrębnie „Skonsolidowany rachunek zysków i strat”, który zamieszczony jest bezpośrednio przed „Skonsolidowanym sprawozdaniem z całkowitych dochodów”.

„Skonsolidowany rachunek zysków i strat” prezentowany jest w wariantcie kalkulacyjnym, natomiast „Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych” sporządzany jest metodą pośrednią.

W przypadku retrospektywnego wprowadzenia zmian zasad rachunkowości lub korekty błędów, Grupa prezentuje bilans sporządzony dodatkowo na początek okresu porównawczego.

Konsolidacja

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki dominującej oraz sprawozdania finansowe spółek, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę tj. spółek zależnych, sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 roku. Przez kontrolę rozumie się zdolność wpływania na politykę finansową i operacyjną spółki zależnej w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz spółek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, sporządza się na ten sam dzień bilansowy tj. na 31 grudnia. W przypadkach gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych spółek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez spółkę z zasadami stosowanymi przez Grupę Kapitałową.

Wyłączeniu z obowiązku konsolidacji mogą podlegać spółki, których sprawozdania finansowe są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej. Podstawowe dane finansowe spółek zależnych wyłączonych z konsolidacji na podstawie kryterium istotności zaprezentowano w nocie nr 3 dotyczącej inwestycji w jednostkach zależnych. Spółka zależna jest również wyłączona z konsolidacji, jeżeli została nabyta i jest posiadana wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży w bliskiej przyszłości. Inwestycje w spółkach zależnych zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmują się zgodnie z MSSF 5.

Spółki zależne obejmowane są konsolidacją metodą pełną.

Metoda konsolidacji pełnej polega na łączeniu sprawozdań finansowych Spółki dominującej oraz spółek zależnych poprzez zsumowanie, w pełnej wartości, poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. W celu zaprezentowania Grupy Kapitałowej w taki sposób, jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą dokonuje się następujących wyłączeń:

- na moment nabycia kontroli wartość bilansowa inwestycji w spółkę zależną wyłączana jest z tą częścią kapitału własnego spółki zależnej, która odpowiada udziałowi Spółki dominującej i ujmowana jest wartość firmy lub zysk zgodnie z MSSF 3,
- określane są i prezentowane oddzielnie udziały mniejszości,
- salda rozliczeń między spółkami Grupy Kapitałowej i transakcje (przychody, koszty, dywidendy) wyłącza się w całości,
- wyłączeniu podlegają zyski i straty z tytułu transakcji zawieranych wewnątrz Grupy Kapitałowej, które są ujęte w wartości bilansowej aktywów takich jak zapasy i środki trwałe. Straty z tytułu transakcji wewnątrz Grupy analizowane są pod kątem utraty wartości aktywów z perspektywy Grupy,
- ujmuje się podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych wynikających z wyłączenia zysków i strat osiągniętych na transakcjach zawartych wewnątrz Grupy Kapitałowej (zgodnie z MSR 12).

Udziały mniejszości wykazywane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych i obejmują tę część aktywów netto spółek zależnych, które przypadają na podmioty inne niż spółki Grupy Kapitałowej.

Nadwyżka strat przypadających na akcjonariuszy mniejszościowych ponad wartość udziałów mniejszości, obciąża Spółkę dominującą. Zyski spółek zależnych, osiągnięte w okresach późniejszych, rozliczane są w pierwszej kolejności na Spółkę dominującą do momentu pokrycia strat uprzednio przejętych od mniejszości.

Transakcje z mniejszością, które nie skutkują utratą kontroli przez Spółkę dominującą, Grupa traktuje jako transakcje kapitałowe.

Sprzedaż udziałów na rzecz akcjonariuszy mniejszościowych nie wpływa na rachunek zysków i strat. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a wartością bilansową aktywów netto spółki zależnej, przypadających na udziały sprzedane mniejszości, ujmowana jest bezpośrednio w kapitale w pozycji wynik z lat ubiegłych.

Nabycie udziałów od mniejszości nie skutkuje powstaniem wartości firmy. Różnica pomiędzy ceną nabycia a wartością bilansową aktywów netto nabytych od mniejszości ujmowana jest bezpośrednio w kapitale w pozycji wynik z lat ubiegłych.

Połączenia jednostek gospodarczych

Transakcje połączenia jednostek gospodarczych, wchodzące w zakres MSSF 3, rozliczane są metodą nabycia.

Na dzień objęcia kontroli aktywa i pasywa jednostki przejmowanej są wyceniane według wartości godziwej oraz zgodnie z MSSF 3 identyfikowane są aktywa i zobowiązania, wraz z zobowiązaniami warunkowymi, bez względu na to czy były one ujawniane w sprawozdaniu finansowym przed przejęciem.

Nadwyżka ceny nabycia (kosztu połączenia) ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki jest ujmowana w aktywach skonsolidowanego bilansu jako wartość firmy. Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez przejmującego w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć. Po początkowym ujęciu wartość firmy zostaje wyceniona według ceny nabycia pomniejszonej o łączne odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku gdy cena nabycia (koszt połączenia) jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest niezwłocznie w rachunku zysków i strat. Grupa ujmuje zysk z przejęcia w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

W przypadku połączeń jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, Grupa nie stosuje regulacji wynikających z MSSF 3, lecz rozlicza takie transakcje metodą łączenia udziałów w następujący sposób:

- aktywa i pasywa jednostki przejmowanej ujmowane są w wartości bilansowej. Za wartość bilansową uznaje się raczej tę wartość, która określona została pierwotnie przez podmiot kontrolujący, niż wartości wynikające z jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki przejmowanej,
- wartości niematerialne oraz zobowiązania warunkowe ujmowane są na zasadach stosowanych przez jednostkę przed połączeniem, zgodnie z właściwymi MSSF,
- nie powstaje wartość firmy - różnica pomiędzy kosztem połączenia a nabytym udziałem aktywów netto jednostki kontrolowanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale, w pozycji wynik z lat ubiegłych,
- udziały mniejszości wyceniane są w proporcji do wartości bilansowej aktywów netto kontrolowanej jednostki,
- dokonywane jest przekształcenie danych porównawczych w taki sposób, jakby połączenie miało miejsce na początek okresu porównawczego. Jeżeli data powstania stosunku podporządkowania nad jednostką jest późniejsza niż początek okresu porównawczego, dane porównawcze prezentowane są od momentu, kiedy po raz pierwszy powstał stosunek podporządkowania.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone to takie jednostki, nad którymi Spółka dominująca nie sprawuje kontroli, ale na które wywiera znaczący wpływ, uczestnicząc w ustalaniu polityki finansowej i operacyjnej.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane początkowo w cenie nabycia, a następnie wyceniane z zastosowaniem metody praw własności. Na moment powstania znaczącego wpływu ustalana jest wartość firmy zgodnie z zasadami wynikającymi z MSSF 3, opisanymi powyżej w punkcie dotyczącym połączenia jednostek gospodarczych. Wartość firmy ujmowana jest w wartości bilansowej inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.

Wartość bilansowa inwestycji w jednostkach stowarzyszonych jest powiększana lub pomniejszana o:

- udział Spółki dominującej w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej,
- udział Spółki dominującej w innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej, wynikających m.in. z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych oraz z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych. Kwoty te wykazuje się w korespondencji z odpowiednią pozycją „Skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów”,
- zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną, które podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do poziomu posiadanego udziału,
- otrzymane wypłaty z zysku wypracowanego przez jednostkę stowarzyszoną, które obniżają wartość bilansową inwestycji.

Sprawozdania finansowe Spółki dominującej oraz spółek stowarzyszonych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, sporządza się na ten sam dzień bilansowy tj. na 31 grudnia.

Wartość firmy

Wartość firmy ujmowana jest jako nadwyżka ceny nabycia (kosztu połączenia) ponad wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej (patrz podpunkt dotyczący połączeń jednostek gospodarczych). Wartości firmy nie amortyzuje się, zamiast tego corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości zgodnie z MSR 36 (patrz podpunkt dotyczący utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych).

Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmuje się, jeśli zostały spełnione następujące warunki:

- Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów,
- Grupa przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec towarów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ujmuje się tylko wtedy, jeżeli uzyskanie korzyści ekonomicznych związanych z przeprowadzoną transakcją jest prawdopodobne.

Momentem sprzedaży usługi jest jej wykonanie i odbiór przez kontrahenta. Momentem sprzedaży wyrobów, towarów i materiałów jest ich przekazanie odbiorcy.

Grupa na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego ocenia zaawansowanie otwartych kontraktów, a wartość produkcji w toku lub wyrobów gotowych jest rozliczana metodą umów o budowę, zgodnie z MSR 11. Zasady ustalania stopnia zaawansowania realizacji kontraktu, uznawania przychodów oraz rozliczania kosztów zostały przedstawione w punkcie, dotyczącym kontraktów budowlanych.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągalności należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy).

Kwotę przychodów wynikających z transakcji określa się w drodze umowy. Jej wysokość ustala się według wartości godziwej zapłaty, uwzględniając kwoty rabatów handlowych.

Wartość godziwą zapłaty ustala się dyskontując wszystkie przyszłe wpływy w oparciu o kalkulacyjną stopę procentową. Różnicę między wartością godziwą i nominalną wartością zapłaty ujmuje się jako przychody z tytułu odsetek.

Sprzedaż towarów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i przekazania prawa własności.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Kontrakty budowlane

Grupa MAKRUM S.A. realizuje zlecenia produkcyjne, których technologiczny czas realizacji z reguły nie przekracza 6 miesięcy. Zlecenia otwarte wycenia i prezentuje w bilansie z zastosowaniem zasad obowiązujących dla ujmowania kontraktów długoterminowych, określonych w MSR 11.

Stopień zaawansowania mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów kontraktu, za wyjątkiem sytuacji, gdy taki sposób nie odzwierciedlałby faktycznego stopnia zaawansowania. Wszelkie zmiany w zakresie prac, rozszczenia oraz premie są rozpoznawane w stopniu, w jakim zostały one uzgodnione z klientem.

W przypadku, kiedy wartość kontraktu nie może być wiarygodnie oszacowana, przychody z tytułu tego kontraktu są rozpoznawane w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że koszty poniesione z tytułu kontraktu zostaną nimi pokryte.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę.

Grupa zalicza umowę najmu dzierżawy do umowy leasingu finansowego, jeśli umowa spełnia razem lub osobno niżej wymienione warunki:

- leasingobiorca może wypowiedzieć umowę leasingową, straty leasingodawcy z tytułu tego wypowiedzenia ponosi leasingobiorca,
- leasingobiorca ma możliwość kontynuowania leasingu przez dodatkowy okres za opłatą, która jest znacznie niższa od opłat obowiązujących na rynku,
- aktywa mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji,

- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu.

Klasyfikacji umów leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu.

Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Grupa jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji Inne zobowiązania finansowe. Płatności leasingowe dzieli się na część odsetkową oraz część kapitałową, tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są odnoszone do rachunku zysków i strat, chyba że można je przyporządkować do odpowiednich aktywów – wówczas są kapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy dotyczącymi kosztów obsługi zadłużenia, przedstawionymi poniżej.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Korzyści otrzymane i należne jako zachęta do zawarcia umowy leasingu operacyjnego odnoszone są w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Transakcje wyrażone w walutach obcych

Pozycje sprawozdania finansowego Grupy są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa (w „walucie funkcjonalnej”).

Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych, które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Grupy.

Pozycje pieniężne wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku, z którego usług korzystają Spółki (kursu spot), przy czym pozycje pieniężne stanowią posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek.

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia przeprowadzenia transakcji.

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalania wartości godziwej.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczania transakcji w walutach obcych oraz z przeliczenia aktywów i zobowiązań pieniężnych według kursów wymiany walut na koniec roku wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Koszt odsetek

Koszty finansowania zewnętrznego są to koszty odsetek i inne koszty poniesione przez Grupę w związku z pożyczaniem funduszy. Są to np.:

- odsetki z tytułu kredytów i pożyczek,
- amortyzacja dyskonta lub premii związanych z kredytami i pożyczkami,
- koszty związane z zawarciem kredytów i pożyczek,
- koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego,
- różnice kursowe związane z kredytami i pożyczkami w walutach obcych, w stopniu w jakim uznawane są za korektę odsetek.

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są zgodnie z podejściem wzorcowym wynikającym z MSR 23, polegającym na ujmowaniu kosztów finansowania zewnętrznego jako kosztów okresu, w którym je poniesiono.

Zaktualizowany standard, wydany w marcu 2007 r. i wchodzący w życie 01.01.2009 wyeliminował możliwość korzystania z opisanego wyżej modelu kosztowego. Poczynając od 01.01.2009 stosuje się model oparty na kapitalizacji, tj. koszty kredytu dające się bezpośrednio powiązać z nabyciem lub wytworzeniem danego kwalifikującego się składnika aktywów będą kapitalizowane jako część kosztu tego składnika, lecz tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że koszty te przyniosą w rezultacie przyszłe korzyści ekonomiczne i można je wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego niespełniające warunków pozwalających na kapitalizację zaliczać się będzie w ciężar kosztów w momencie ich poniesienia.

Świadczenia pracownicze

W Grupie definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- urlopy wypoczynkowe,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami uznaje się za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Płatne zwolnienia chorobowe zalicza się do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju ujmuje się z chwilą wystąpienia nieobecności.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność.

Prawo do otrzymania odprawy emerytalnej Grupa uznaje za program określonych świadczeń.

Grupa na dzień bilansowy dokonuje wyceny świadczeń pracowniczych metodą uproszczoną opartą na metodzie prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się:

- dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy i obowiązującego Układu Zbiorowego;
- informacje na temat wysokości wypłaconych świadczeń emerytalnych i rentowych

Wyliczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Uwzględnia się przy tym, że średnie wynagrodzenia będą się zmieniać w czasie wg określonych założeń.

Grupa stosuje metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych, aby ustalić wartość bieżącą swoich zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia – oraz tam gdzie ma to zastosowanie – kosztów przeszłego zatrudnienia.

Zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych, każdy okres wykonywania pracy jest postrzegany jako powodujący powstanie dodatkowej jednostki uprawnienia do

świadczeń i każda jednostka uprawnień do świadczeń wyliczana jest oddzielnie przed wejściem w skład ostatecznego zobowiązania.

Grupa dyskontuje całość swojego zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, nawet jeśli część tego zobowiązania należna jest w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Przyporządkowanie świadczeń do poszczególnych okresów zatrudnienia

Ustalając wartość bieżącą zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, kosztów przeszłego zatrudnienia, Grupa przyporządkowuje świadczenia do poszczególnych okresów zatrudnienia zgodnie ze wzorem przyjętym w programie świadczeń. Jeśli jednak praca w latach późniejszych prowadzić będzie do istotnie wyższego poziomu świadczeń niż w latach wcześniejszych, przyporządkowuje świadczenia metodą liniową począwszy od dnia, gdy praca wykonywana przez pracownika uprawniała go do świadczeń w ramach programu świadczeń do dnia, począwszy od którego dalsza praca wykonywana przez pracownika nie będzie prowadziła do powstania istotnej kwoty dodatkowych świadczeń w ramach programu, poza kwotą wynikającą ze wzrostu wynagrodzeń.

Program motywacyjny

W przypadku transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, jednostka wycenia otrzymane dobra i usługi i odpowiadający im wzrost w kapitale własnym. Wartość otrzymanych dóbr i usług jednostka określa w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych. Wartość godziwa jest ustalana na dzień przyznania. Jeżeli dobra i usługi otrzymane w ramach transakcji płatności w formie akcji nie kwalifikują się do ujęcia jako aktywa, jednostka ujmuje je jako koszt.

Podatki

Grupa księguje skutki podatkowe transakcji w taki sam sposób, w jaki księguje same transakcje lub inne zdarzenia. Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Korzyści płynące ze straty podatkowej, która może być pokryta z bieżącego podatku za poprzednie okresy, ujmuje się jako należność.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest wykazywana w pełnej kwocie i wyliczana metodą zobowiązań, w oparciu o przejściowe różnice pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym.

Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązują prawnie lub obowiązują faktycznie na dzień bilansowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Koszty poniesione w terminie późniejszym ujmuje się w wartości bilansowej składnika aktywów lub wykazuje jako oddzielny składnik aktywów tylko wówczas, gdy prawdopodobne jest, że Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane z tym składnikiem aktywów, a cenę nabycia danej pozycji można zmierzyć w sposób wiarygodny.

Wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat okresu obrotowego, w którym zostały poniesione.

Amortyzacja dotycząca tych środków trwałych rozpoczyna się w miesiącu następnym od momentu rozpoczęcia ich użytkowania.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową i określić sposób amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych jak również dla celów jeszcze nieokreślonych, prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Początkowa wycena

Spółka dominująca dokonała wyceny środków trwałych według wartości rynkowej określonej przez rzeczoznawcę na 31.12.2005 w zakresie maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji. Na podstawie tej wyceny określony został zakładany koszt rzeczowych aktywów trwałych na dzień przejścia na MSR/MSSF, tj. 01.01.2004 roku. Na dzień przejścia na MSR/MSSF oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego dokonano weryfikacji stawek amortyzacyjnych. Przedmiotem przeglądu jest przyjęta metoda amortyzacji oraz ustalenie czy okres amortyzacji jest zgodny z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez środek trwały.

Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania

Wycena po początkowym ujęciu

Do wyceny rzeczowych aktywów trwałych została przyjęta metoda kosztu historycznego, poza aktywami trwałymi takimi jak grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz budynki, lokale i budowle (nieruchomości) dla których został przyjęty model wyceny według wartości przeszacowanej. Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane według modelu kosztu historycznego są po początkowym ujęciu wykazywane według kosztu pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz ich amortyzacja, wyceniane według wartości podlegają przeszacowaniu do wartości rynkowej na każdy dzień bilansowy, na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy. Jeżeli wartość godziwa przeszacowywanego składnika aktywów na dzień bilansowy nie różni się w sposób istotny od jego wartości bilansowej, dokonywanie przeszacowania na każdy dzień bilansowy nie jest konieczne. Przeszacowania przeprowadza się jednak na tyle regularnie, aby wartość bilansowa nie różniła się w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na dzień bilansowy.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących okresów:

Tytuł		Stopa amortyzacji rocznej
grupa -	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
grupa I	budynki i lokale	2,5%
grupa II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4%-4,5%
grupa III	kotły i maszyny energetyczne	5% - 7%

grupa IV	maszyny i urządzenia ogólne	4%-60%
grupa V	maszyny i urządzenia specjalne	10%-20%
grupa VI	urządzenia techniczne	4%-10%
grupa VII	środki transportu	7%-33%
grupa VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3%-50%

Amortyzacja rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym oddano do użytkowania dany składnik aktywów.

Grupa przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna.

Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych Grupa ujmuje tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych i prawnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową przy zastosowaniu następujących okresów:

Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
oprogramowanie komputerowe	33%
koszty prac rozwojowych	20%
pozostałe prawa majątkowe	33%

Na wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, Grupa dokonuje jednorazowego odpisu amortyzacyjnego w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Patenty i znaki towarowe

Patenty i znaki towarowe ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne.

W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej.

Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów ujmowany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

W momencie, gdy utrata wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie utraty wartości odnoszone jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie zakupu, lub koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto.

Na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe.

W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

Grupa stosuje do wyceny zapasów materiałów ceny zakupu. Koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów rozliczane są na poszczególne zlecenia. Rozchody materiałów, są wyceniane przy wykorzystaniu metody FIFO.

Produkty w toku wyceniane są w rzeczywistym koszcie wytworzenia.

Produkty gotowe ewidencjonuje się w stałej cenie ewidencyjnej, natomiast wycenia się w rzeczywistym koszcie wytworzenia korygując za pomocą odchyleń różnicę między ceną ewidencyjną a kosztem wytworzenia

Na dzień bilansowy dokonuje się porównania kosztu wytworzenia wyrobów gotowych z cenami sprzedaży netto.

Zaliczki na dostawę – ujmuje się w kwotach wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości lub wyceną na dzień bilansowy obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Odpisy tworzy się zgodnie z decyzją Zarządu na wniosek Komisji powołanej przez Zarząd w celu weryfikacji przydatności zapasów i określenia stopnia utraty wartości użytkowej

Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy.

Jako instrument finansowy kwalifikuje się każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- a) **aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat** – składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które zostały nabyte lub powstały głównie po to, by generować zysk uzyskiwany dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny lub marży maklerskiej,
- b) **aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności** – aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, z wyjątkiem pożyczek udzielonych przez jednostki i wierzytelności własnych,
- c) **aktywa finansowe dostępne do sprzedaży** - to aktywa finansowe nie będące pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, aktywami utrzymywanymi do terminu zapadalności, a także nie będące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu,
- d) **pożyczki i należności** – aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- e) **zobowiązania finansowe inne niż wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy** – wyceniane wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej zobowiązania finansowe, które nie zostały zaklasyfikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Grupa wycenia w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Grupa nie włącza kosztów transakcji do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych. Różnice z przeszacowania oraz osiągnięte przychody lub poniesione straty, stosownie do kwalifikacji instrumentu finansowego, wpływają odpowiednio na wynik finansowy (zobowiązania) lub kapitał z aktualizacji wyceny.

Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Grupa wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej:

-
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
 - pożyczki udzielone i należności własne oraz
 - zobowiązania finansowe inne niż wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wycena może odbywać się także:

- w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący,
- w kwocie wymagającej zapłaty: należności i zobowiązania o krótkim terminie zapadalności/ wymagalności,
- według wartości godziwej: aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, nie będących częścią zabezpieczeń ujmuje się jako przychody lub koszty finansowe w momencie ich wystąpienia.

Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe

Instrument kapitałowy jest to każda umowa, która stwierdza prawo do rezydualnego udziału w aktywach jednostki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań.

Instrumenty kapitałowe stanowiące inwestycje w jednostkach zależnych, jednostkach współkontrolowanych i jednostkach stowarzyszonych nie zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w cenie nabycia.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat wycenia się w wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu nie zrealizowane zyski i straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych zaliczanych do dostępnych do sprzedaży ujmuje się w kapitale własnym. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane korekty wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku, których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona wycenia się według kosztu.

Zabezpieczenia

Instrumenty pochodne

Grupa wykorzystuje kontrakty terminowe forward jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu sprzedaży w walutach obcych (głównie EUR). Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na pierwszy dzień bilansowy następujący po dniu zawarcia kontraktu zabezpieczającego i przeliczkuje na każdy kolejny dzień bilansowy. Efektywna część zmiany wartości godziwej zabezpieczeń ujmowana jest zgodnie z MSR 39, tj.

- w rezerwie na zabezpieczenia, w kapitałach własnych - aż do momentu realizacji transakcji planowanej sprzedaży (etap zabezpieczeń przepływów pieniężnych)
- bezpośrednio w wyniku finansowym – po dniu ujęcia sprzedaży, aż do dnia rozliczenia powiązania zabezpieczającego (etap zabezpieczeń wartości godziwej)

Część nieefektywna zmiany wartości godziwej zabezpieczeń oraz wartość czasowa instrumentu odnoszona jest do rachunku zysków i strat.

Aktywa (dodatnia wartość godziwa instrumentów zabezpieczających) lub zobowiązania (ujemna wartość godziwa instrumentów zabezpieczających) ujmowane są w podziale na krótko- i długoterminowe. Część długoterminowa ujmowana jest jeśli okres pozostały do zapadalności kontraktu przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego i nie przewiduje się, że zostanie rozliczony wcześniej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd Spółki dominującej Polityką Zarządzania Ryzykiem Finansowym wykorzystuje się kontrakty forward jako zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym planowanych transakcji sprzedaży w walutach obcych, głównie w EURO. Ten rodzaj zabezpieczeń definiowany jest jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych do dnia realizacji przychodu z tytułu sprzedaży w wyniku finansowym oraz jako zabezpieczenie wartości godziwej, po dniu powstania należności z tytułu sprzedaży.

Rozpoczęcie powiązania zabezpieczającego udokumentowane jest w dokumencie ustanawiającym powiązanie zabezpieczające, osobnym dla każdego zabezpieczanego kontraktu na sprzedaż produktów. Ponadto regularnie testuje efektywność wyznaczonych zabezpieczeń, a wyniki testów rejestruje.

Przypadki, w których zaprzestaje się stosować rachunkowość zabezpieczeń:

- decyzja o rozwiązaniu powiązania,
- instrument zabezpieczający wygasł
- instrument zabezpieczający zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany
- instrument zabezpieczający przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń

W takiej sytuacji skumulowane wcześniej zyski lub straty ujmuje się w kapitałach własnych do momentu realizacji przychodów ze sprzedaży, a następnie przenosi je na wynik finansowy. W sytuacji, gdy realizacja pozycji planowanej objętej zabezpieczeniem przestaje być wysoce prawdopodobna Grupa odnosi skumulowane wcześniej zyski lub straty do rachunku zysków i strat, jako nieefektywne zabezpieczenie.

Zmiany rezerwy na zabezpieczenia i odroczonego podatku z nią związanego prezentowane są w zestawieniu zmian w kapitale własnym oraz w rachunku zysków i strat, w części dotyczącej dochodów całkowitych.

Kapitał własny

Kapitał akcyjny zwykły wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS).

Kredyty bankowe

Oprocentowane kredyty bankowe (w tym również kredyty w rachunku bieżącym) księgowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków.

Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnice pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w rachunku zysków i strat przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania spółki wyceniają w kwocie wymagającej zapłaty.

Zamienne instrumenty dłużne

Zamienne instrumenty dłużne to złożone instrumenty finansowe zawierające w sobie zarówno element zobowiązaniowy jak i element kapitałowy. W momencie emisji, wartość godziwa części zobowiązaniowej ustalana jest przy użyciu rynkowej stopy procentowej obowiązującej dla podobnych zobowiązań nieposiadających opcji zamiany na akcje. Różnica pomiędzy kwotą środków uzyskanych z emisji zamiennego instrumentu dłużnego i wartością godziwą elementu zobowiązaniowego, reprezentująca wbudowaną opcję zamiany zobowiązania na udział w kapitale spółek, ujmowana jest w kapitałach.

Koszty emisji rozdzielane są pomiędzy elementy zobowiązaniowy i kapitałowy zamiennego instrumentu dłużnego, proporcjonalnie do ich wartości na dzień emisji. Koszty dotyczące części kapitałowej ujmowane są bezpośrednio w kapitałach.

Koszty odsetek dotyczące elementu zobowiązaniowego wyliczane są dla kwoty elementu zobowiązaniowego przy zastosowaniu rynkowej stopy procentowej obowiązującej dla podobnych zobowiązań nieposiadających opcji zamiany na akcje. Różnica pomiędzy tak wyliczonym kosztem odsetek a kwotą odsetek faktycznie zapłaconych, zwiększa wartość księgową zamiennego instrumentu dłużnego.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty.

Instrumenty kapitałowe

Instrumenty kapitałowe emitowane przez Grupę ujmowane są w wartości ujmowanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Rezerwy tworzy się, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy na zobowiązania tworzy się według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy.

Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne.

Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych.

Na dzień bilansowy aktywa i pasywa oraz przychody ze sprzedaży prezentuje się z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązanymi zgodnie z przepisami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Podmiot uznaje się za powiązany bezpośrednio z jednostką, jeżeli:

- a) podmiot bezpośrednio lub poprzez jednego lub więcej pośredników:
 - sprawuje kontrolę nad jednostką lub podlega kontroli przez tę samą jednostkę (dotyczy jednostek dominujących, jednostek zależnych i jednostek zależnych w ramach tej samej grupy kapitałowej),
 - posiada udziały w jednostce dające mu możliwość znaczącego wpływania na jednostkę lub,
 - sprawuje współkontrolę nad jednostką.
- b) podmiot jest jednostką stowarzyszoną,
- c) podmiot jest wspólnym przedsięwzięciem, w którym jednostka jest współnikiem,
- d) podmiot jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki lub jednostki dominującej,
- e) podmiot jest bliskim członkiem rodziny osoby, o której mowa w punkcie a) albo d),
- f) podmiot jest jednostką kontrolowaną, współkontrolowaną bądź jednostką, na którą znacząco wpływa lub posiada w niej znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w punktach d) lub e) lub
- g) podmiot jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanym do pracowników jednostki lub do innej dowolnej jednostki będącej podmiotem powiązanym w stosunku do tej jednostki.

Związki pomiędzy jednostkami dominującymi a ich jednostkami zależnymi ujawnia się niezależnie od faktu, czy pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje.

Jeśli pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje, ujawnia się informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanymi.

Grupa w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest akcjonariuszem/udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna zarówno w sposób pośredni jak i bezpośredni. Za podmioty powiązane uznaje się również Członków Zarządu oraz członków ich rodzin.

Subiektywne oceny Zarządu oraz niepewność szacunków

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Zarząd kieruje się osądem przy dokonywaniu licznych szacunków i założeń, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych przez Zarząd. Do najczęściej występujących szacunków zaliczane są: okres amortyzacyjny, rezerwy, odpisy aktualizujące, przychody z umów o usługę budowlaną, aktywa na odroczony podatek dochodowy.

Zmiany szacunku poszczególnego składnika sprawozdania finansowego uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty netto w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunku, jeśli dotyczy tego okresu lub w okresie, w którym ma miejsce zmiana i w przyszłych okresach, jeżeli dotyczy wszystkich tych okresów. Skutki zmiany szacunku w celu uzyskania porównywalności danych prezentuje się przy zachowaniu kryteriów klasyfikacyjnych zastosowanych w latach poprzednich, tzn. ujmuje w tej samej pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów, w której sklasyfikowano wcześniej wartość szacunku.

Skonsolidowany bilans

AKTYWA	Noty	31.12.2009	31.12.2008
<i>Aktywa trwałe</i>			
Wartość firmy	4	1 381	
Wartości niematerialne	5	5 165	435
Rzeczowe aktywa trwałe	6	88 587	85 661
Nieruchomości inwestycyjne	8		
Inwestycje w jednostkach zależnych	3		
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3		
Należności i pożyczki	9	93	
Pochodne instrumenty finansowe	9	135	
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	9		
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku Dochodowego	10	4 139	1 953
Aktywa trwałe		99 499	88 050
<i>Aktywa obrotowe</i>			
Zapasy	11	9 190	5 866
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	20	22 875	35 414
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe Należności	12	15 482	18 163
Należności z tytułu bieżącego podatku Dochodowego		1 422	565
Pożyczki	9	37	18
Pochodne instrumenty finansowe	9	986	
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	9		
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19	216	98
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	14 134	16 252
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	14		
Aktywa obrotowe		64 341	76 376
Aktywa razem		163 841	164 426

SKONSOLIDOWANY BILANS (CD.)

PASYWA	Noty	31.12.2009	31.12.2008
Kapitał własny			
<i>Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej:</i>			
Kapitał podstawowy	15	10 423	10 423
Akcje własne (-)	15		
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	15	38 988	38 988
Pozostałe kapitały	15	-36	158
Zyski zatrzymane:		43 966	43 780
- zysk (strata) z lat ubiegłych		43 780	22 115
- zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		187	21 664
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		93 341	93 349
Udziały mniejszości	15	-	-
Kapitał własny		93 341	93 349
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9	4 033	4 406
Leasing finansowy	7	10 739	11 782
Pochodne instrumenty finansowe	9	4	
Pozostałe zobowiązania	18		
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10	10 744	10 142
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	16	188	208
Pozostałe rezerwy długoterminowe	17		
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19		
Zobowiązania długoterminowe		25 707	26 538
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18	21 598	10 058
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 353	1 353
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9	16 131	16 374
Leasing finansowy	7	2 474	2 341
Pochodne instrumenty finansowe	9	12	11 699
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	16	2 332	2 570
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	17	808	89
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	19	85	56
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	14		
Zobowiązania krótkoterminowe		44 793	44 539
Zobowiązania razem		70 499	71 077
Pasywa razem		163 841	164 426

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Noty	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>Działalność kontynuowana</i>			
Przychody ze sprzedaży	1	63 737	93 296
Przychody ze sprzedaży produktów		63 137	90 932
Przychody ze sprzedaży usług			
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		600	2 364
Koszt własny sprzedaży		50 922	65 164
Koszt sprzedanych produktów		50 335	63 080
Koszt sprzedanych usług			
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		587	2 084
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		12 815	28 132
Koszty sprzedaży			
Koszty ogólnego zarządu		10 860	8 644
Pozostałe przychody operacyjne	21	11 104	1 939
Pozostałe koszty operacyjne	21	10 831	1 674
Zysk (strata) ze sprzedaży jednostek zależnych (+/-)			
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		2 228	19 753
Przychody finansowe	22	1 361	20 369
Koszty finansowe	22	5 072	15 813
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności (+/-)	3		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		-1 482	24 308
Podatek dochodowy	23	-1 669	2 643
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		187	21 664
<i>Działalność zaniechana</i>			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	14		
Zysk (strata) netto		187	21 664
Zysk (strata) netto przypadający:		187	21 664
- akcjonariuszom podmiotu dominującego		187	21 664
- akcjonariuszom mniejszościowym			

Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą (PLN)

	Noty	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>z działalności kontynuowanej</i>			
	24		
- podstawowy		0,00	0,52
- rozwodniony		0,00	0,52
<i>z działalności kontynuowanej i zaniechanej</i>			
	24		
- podstawowy		0,00	0,52
- rozwodniony		0,00	0,52

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Noty	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Zysk (strata) netto		187	21 664
<i>Inne całkowite dochody</i>			
Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych	6		
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	9		
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych			
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego			
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:	9		
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych		312	
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego			
- kwoty ujęte w wartości początkowej pozycji Zabezpieczanych			
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą		-446	
Różnice kursowe przeniesione do wyniku finansowego – sprzedaż jednostek zagranicznych			
Udział w innych dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności			
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	10	60	
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu		-194	0
Całkowite dochody		-8	21 664
Całkowite dochody przypadające:			
- akcjonariuszom podmiotu dominującego		-8	21 664
- akcjonariuszom mniejszościowym			

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
		Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2009 roku		10 423		38 988	158	43 780	93 349		93 349
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości									
Korekta błędu podstawowego									
Saldo po zmianach		10 423		38 988	158	43 780	93 349		93 349
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 do 31.12.2009 roku									
Emisja akcji									
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)									
Wycena opcji (program płatności akcjami)									
Zmiana struktury grupy kapitałowej (transakcje z mniejszością)	15								
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych						-446	-446		-446
Dywidendy									
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał									
Razem transakcje z właścicielami						-446	-446		-446
Zysk netto za okres od 01.01 do 31.12.2009 roku						187	187		187
Inne całkowite dochody:									
Inne całkowite dochody za okres od 01.01 do 31.12.2009 roku	15					312	312		312
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	15					-60	-60		-60
Razem całkowite dochody						252	187		438
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)									
Saldo na dzień 31.12.2009 roku		10 423		38 988	-36	43 966	93 341		93 341

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym (CD.)

	Nota	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
		Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Saldo na dzień 01.01.2008 roku		10 423		38 988		22 392	71 803		71 803
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości						-277	-277		-277
Korekta błędu podstawowego									
Saldo po zmianach		10 423		38 988		22 115	71 526		71 526
<i>Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 do 31.12.2008 roku</i>									
Emisja akcji									
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)									
Wycena opcji (program płatności akcjami)					158		158		158
Zmiana struktury grupy kapitałowej (transakcje z mniejszością)	15								
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych									
Dywidendy									
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał									
Razem transakcje z właścicielami					158		158		158
Zysk netto za okres od 01.01 do 31.12.2008 roku						21 664	21 664		21 664
Inne całkowite dochody:									
Inne całkowite dochody za okres od 01.01 do 31.12.2008 roku	15								
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	15								
Razem całkowite dochody						21 664	21 664		21 664
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)									
Saldo na dzień 31.12.2008 roku		10 423		38 988	158	43 780	93 349		93 349

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Noty	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej</i>			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		-1 482	24 308
Korekty	25	5 154	-9 339
Zmiany w kapitale obrotowym	25	11 075	-8 911
Wpływy (wydatki) z rozliczenia instrumentów pochodnych			
Zapłacone odsetki z działalności operacyjnej			
Zapłacony podatek dochodowy		-1 017	-1 555
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		13 730	4 503
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej</i>			
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych		-6 418	-220
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych			
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych		-5 872	-6 053
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		23	961
Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych			
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych			
Wydatki netto na nabycie jednostek zależnych	2		
Wpływy netto ze sprzedaży jednostek zależnych	2		
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych			
Pożyczki udzielone		-26	
Wydatki na nabycie pozostałych aktywów finansowych			
Wpływy ze sprzedaży pozostałych aktywów finansowych			
Wpływy z otrzymanych dotacji rządowych			
Otrzymane odsetki	22		
Otrzymane dywidendy	22		
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-12 292	-5 313
<i>Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej</i>			
Wpływy netto z tytułu emisji akcji			
Nabycie akcji własnych			
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych			
Wykup dłużnych papierów wartościowych			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		5 310	1 771
Spłaty kredytów i pożyczek		-5 918	-697
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		-1 299	-1 625
Odsetki zapłacone	22	-1 647	-1 761
Dywidendy wypłacone	24		
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		-3 555	-2 313
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		-2 118	-3 123
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek Okresu		16 252	19 375
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		14 134	16 252

Informacje dodatkowe i noty objaśniające

Nota 1 – Segmenty operacyjne

Grupa MAKRUM S.A. identyfikuje segmenty sprawozdawcze w oparciu o produkty i usługi z tytułu, których segment sprawozdawczy osiąga przychody. Identyfikacja segmentów odbywa się przy zastosowaniu 10 % progu ilościowego, tj. wtedy gdy przychody segmentu stanowią więcej niż 10 % przychodów ogółem. Segmenty nie osiągające wymaganego progu, o których zdaniem Kierownictwa, informacja mogłaby być przydatna czytelnikom sprawozdań finansowych, mogą zostać uznane za segmenty sprawozdawcze.

Grupa ujawnia zyski i straty segmentu operacyjnego na poziomie zysku (straty) brutto ze sprzedaży.

Dane bilansowe prezentuje się w zakresie w jakim informacje te przedstawiane są organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych, tzn:

- należności krótkoterminowe od klientów,
- kwoty należne od klientów w oparciu o MSR 11 prezentowane w rozliczeniach międzyokresowych.

Zasady rachunkowości są wspólne dla wszystkich segmentów i opisane zostały w punkcie pt. Stosowane zasady rachunkowości.

Grupa ujawnia przychody od klientów zewnętrznych w podziale na kraje.

Jeżeli przychody z tytułu transakcji z zewnętrznym pojedynczym klientem są równe lub większe niż 10 % łącznych przychodów, jednostka ujawnia ten fakt. Nie ujawnia się jednak tożsamości klientów oraz kwot przychodów przypisanych do poszczególnych segmentów.

Działalność Grupy koncentruje się w 3 lokalizacjach:

- w Bydgoszczy – przychody uzyskiwane ze wszystkich segmentów
- w Szczecinie - przychody uzyskiwane z produkcji dla przemysłu okrętowego oraz najmu,
- w Heilbronn w Niemczech – przychody uzyskiwane z produkcji dla przemysłu maszynowego.

Przychody i wyniki segmentów:

31.12.2009					
udział segmentu w przychodach ogółem	50,59%	38,75%	9,46%	1,20%	
	produkcja dla przemysłu maszynowego	produkcja dla przemysłu okrętowego	najem ruchomości i nieruchomości	inne	razem
sprzedaż na zewnątrz	32 243	24 699	6 028	767	63 737
koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów/usług	26 702	17 647	5 938	636	50 922
wynik brutto segmentu ze sprzedaży	5 541	7 052	90	132	12 815
AKTYWA:					
Należności krótkoterminowe [z tytułu dostaw i usług]	7 241	1 740	700	2 469	12 150
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (umowy o usługę budowlaną)	9 676	13 199			22 875

31.12.2008					
udział segmentu w przychodach ogółem	29,46%	59,60%	8,38%	2,55%	
	produkcja dla przemysłu maszynowego	produkcja dla przemysłu okrętowego	najem ruchomości i nieruchomości	inne	razem

sprzedaż na zewnątrz	27 489	55 605	7 822	2 381	93 296
koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów/usług	17 149	39 215	6 603	2 198	65 164
wynik brutto segmentu ze sprzedaży	10 340	16 390	1 219	182	28 132
AKTYWA					
Należności krótkoterminowe [z tytułu dostaw i usług]	2 747	7 457	1 980	2 375	14 559
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6 358	29 056			35 414

Przychody w układzie geograficznym:

31.12.2009						
udział segmentu w przychodach ogółem	46,84%	25,36%	23,66%	2,27%	1,87%	
	Niemcy	Norwegia	Polska	Szkocja	Inne	razem
sprzedaż na zewnątrz	29 853	16 165	15 079	1 446	1 194	63 737

31.12.2008						
udział segmentu w przychodach ogółem	33,33%	38,98%	24,13%	0,97%	2,59%	
	Niemcy	Norwegia	Polska	Szkocja	Inne	razem
sprzedaż na zewnątrz	31 091	36 368	22 517	909	2 412	93 296

Przychody od głównych klientów (w %)

Klient:	01.01-31.12.2009	01.01-31.12.2008
A	24,72	34,60
B	8,66	10,15
C	4,38	19,67
D	18,04	-
E	4,27	1,50

Nota 2 – Połączenia jednostek

W dniu 23 września 2009 MAKRUM S.A. nabyła 100% udziałów (nieograniczone prawo głosu) w spółce (Spółka Zależna) zarejestrowanej w Republice Federalnej Niemiec za kwotę 26 600 Euro i dokonała zmiany jej nazwy z AF Ksenia GmbH na Makrum Deutschland GmbH. Spółka z wyjątkiem założenia oraz zarządzania własnym majątkiem nie prowadziła jak dotąd działalności gospodarczej i nie była obciążona żadnymi zobowiązaniami oraz powinnościami. Majątek Spółki w dniu objęcia kontroli opiewał na kwotę mniejszą niż 24 600 Euro. W dniu 10.11.2009 roku Sąd Rejestrowy w Stuttgardzie na wniosek Zgromadzenia Wspólników dokonał zmiany nazwy z Makrum Deutschland GmbH na Heilbronn Pressen GmbH.

Powyższej transakcji dokonano w związku z zamiarem rozpoczęcia przez Grupę MAKRUM produkcji pras jako własnego produktu rynkowego z wykorzystaniem dotychczasowej marki i logo Heilbronn.

W tym celu w dniu 30 września 2009 Spółka Zależna podpisała z Syndykiem Masy Upadłości upadłej *Heilbronn Pressen GmbH* umowę zakupu:

1. ruchomego majątku trwałego wraz z dobrami gospodarczymi nikłej wartości,
2. zapasów, w tym surowców, materiałów, środków pomocniczych, niegotowych wyrobów i części zakupionych

3. nieukończonych zleceń w toku,
4. rysunków technicznych oraz know-how zmaterializowanego w tych rysunkach
5. majątku o charakterze niematerialnym, w tym:
 - nazwy oraz oznaczenia przedsiębiorstwa Heilbronn Pressen
 - nazwy oraz oznaczenia przedsiębiorstwa Heilbronn Maschinenbau
 - prawa do logo HEILBRONN PRESSEN GmbH
 - know-how, które HP nabyła lub wytworzyła od czasu swojego powstania w szczególności wszelkie informacje dotyczące klientów, dostawców, kontraktów, itp.

Wszelkie wymienione w umowie przedmioty majątkowe zostały przeniesione na nabywcę ze skutkiem na 1 października 2009 roku, jednakże prawo do rozporządzania majątkiem powstało po uiszczeniu pełnej ceny zapłaty. Cena sprzedaży wymienionych wyżej składników majątkowych ustalona została na 944 tys. euro i zapłacona w całości przez Spółkę Zależną w pierwszej dekadzie października 2009 r. Skuteczność niniejszej umowy została potwierdzona w dniu 06.10.2009 r. zgodą zgromadzenia wierzycieli na jej zawarcie. Warunkiem dodatkowym, dającym prawo nabywcy do odstąpienia od umowy, było osiągnięcie porozumienia w sprawie długoterminowego korzystania z nieruchomości na której znajduje się zakład Heilbronn Pressen w upadłości. Makrum S.A. o zawarciu takiej umowy zostało powiadomione w dniu 3.11.2009 r.

Kolejna umowa służąca realizacji celu opisanego wyżej została zawarta przez Spółkę Zależną, z podmiotem innym niż Syndyk, w dniu 29.09.2009 r. Przedmiotem tej umowy, która na dzień podpisania miała charakter umowy warunkowej, są rysunki, plany wartości niematerialne i prawa do rysunków pras i know-how w nich zawartych, wykorzystywane dotychczas w Heilbronn Pressen GmbH, oraz loga firmy „Heilbronn”. Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania do wiadomości publicznej warunki decydujące o skuteczności tej umowy zostały wypełnione.

Na sfinansowanie opisanych wyżej umów oraz zainicjowanie działalności operacyjnej, MAKRUM S.A. udzieliła Jednostce Zależnej pożyczki w kwocie 1380 tys. euro, przy czym wypłata pożyczki została zrealizowana w IV kwartale 2009 r. a przewidywany pierwotny termin spłaty pożyczki to 30.12.2011 r.

W oparciu o niemiecką ustawę o Spółkach z o.o. (GmbHG) - par. 30 i 31, strony umowy pożyczki, z ostrożności, zawarły „Porozumienie o ustąpieniu w randze”. Przesłanką do zawarcia tego porozumienia jest kryzys, rozumiany jako stan, w którym Pożyczkobiorca nie może spłacić części pożyczki, odsetek i kosztów, w tym przypadku w kwocie 650 tys. euro bez naruszania kapitału zakładowego lub spowodowania stanu nadmiernego zadłużenia w rozumieniu par. 19 niemieckiego prawa upadłościowego (InsO).

Połączenia jednostek gospodarczych dokonano zgodnie z MSSF 3 i w całości ujęto w księgach Heilbronn Pressen GmbH.

Rozliczenie nabycia zgodnie z MSSF 3		
Aktywa nabyte/zobowiązania przejęte	Cena nabycia (tys. EUR)	Stan na 31.12.2009
Rysunki techniczne - (wartości niematerialne i prawne)	15	Włączone do środków trwałych
Wartości niematerialne i prawne	35	Włączone do środków trwałych

Wartość firmy I – koszty restrukturyzacji	234	Wartość firmy
Maszyny (środki trwałe)	96	Włączone do środków trwałych
Wyposażenie techniczne	127	Włączone do środków trwałych
Samochód osobowy (12-letni)	1	Włączone do środków trwałych
Samochód ciężarowy (8-letni)	3	Włączone do środków trwałych
Środki trwałe o niskiej wartości (150- 1.000 €)	37	Włączone do środków trwałych
Pozostałe wyposażenie	5	Włączone do środków trwałych
Maszyny przeznaczone do sprzedaży	289	Włączone do towarów
Surowce i materiały	30	Włączone do surowców
Wartość zamówień od klientów (zlecenia w toku)	35	Włączone do produkcji w toku
Środki trwałe o niskiej wartości (<150€)	17	Spisane
Narzędzia o niskiej wartości (<60€)	19	Spisane
Cena kupna zgodnie z VII Umowy zawartej z Syndykiem Masy Upadłości	944	Zapłacono w dniu 08.10.2009
Zakładane zobowiązania (zobowiązania wobec pracowników):		
- Zaległości z tyt. zasiłków urlopowych 1.10	61	Włączone do zaległości na koniec roku
- Wypłaty bożonarodzeniowe (3/4 wg stanu na 01.10.09)	47	Wypłacone w listopadzie 2009
Łącznie zakładane zobowiązania = Wartość firmy II	108	Wartość firmy
Łączna cena nabycia MSSF 3		
	1 052	

Nota 3 – Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych

W poniższej tabeli zaprezentowano wykaz inwestycji w jednostkach zależnych. Do wyceny tych inwestycji stosuje się model ceny nabycia zgodny z zasadami wynikającymi z MSR 27.

	Siedziba jednostki zależnej	Udział w kapitale podstawowym	31.12.2009		31.12.2008	
			Cena nabycia	Skumulowana utrata wartości	Cena nabycia	Skumulowana utrata wartości
Heilbronn Pressen GmbH	Heilbronn, Niemcy	100,0%	113			
		Razem	113			
Bilansowa wartość inwestycji				113		

Wartość inwestycji w jednostkach zależnych podlega corocznemu testowi na utratę wartości lub części jej jeżeli istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości. Dla spółek notowanych za przesłankę utraty wartości uznaje się spadek wartości rynkowej posiadanych akcji poniżej ich wartości księgowej. W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości ustala się wartość odzyskiwalną inwestycji, za którą uznaje się wartość użytkową oszacowaną na podstawie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. W 2009 roku nie dokonywano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości przedstawionych wyżej inwestycji.

Na dzień bilansowy 31.12.2009 roku wszystkie Spółki w Grupie zostały objęte konsolidacją.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Na dzień bilansowy 31.12.2009 roku w Grupie Kapitałowej nie występowały inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Nota 4 – Wartość firmy

W 2009 roku główny wpływ na prezentowaną w skonsolidowanym bilansie kwotę wartości firmy miały transakcja przejścia kontroli nad Heilbronn Pressen GmbH. Sposób ustalenia wartości firmy z przejęć przeprowadzonych w bieżącym okresie został szczegółowo przedstawiony w nocie nr 2 dotyczącej przejęć jednostek gospodarczych. Zmiany wartości bilansowej wartości firmy w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym prezentuje tabela:

Zmiany wartości firmy	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Wartość brutto		
Saldo na początek okresu		
Połączenie jednostek gospodarczych	1 381	
Sprzedaż jednostek zależnych (-)		
Różnice kursowe netto z przeliczenia		
Inne korekty		
Wartość brutto na koniec okresu	1 381	-
Odpisy z tytułu utraty wartości		
Saldo na początek okresu		
Odpisy ujęte jako koszt w okresie		
Różnice kursowe netto z przeliczenia		
Inne zmiany		
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-
Wartość firmy - wartość bilansowa na koniec okresu	1 381	-

Wartość firmy zaprezentowana w aktywach skonsolidowanego bilansu dotyczy przejęć następujących spółek zależnych:

	31.12.2009	31.12.2008
Heilbronn Pressen GmbH	1 381	
Razem wartość firmy	1 381	-

Przyporządkowanie wartości firmy do poszczególnych segmentów przedstawia się następująco:

	31.12.2009	31.12.2008
Produkcja dla przemysłu maszynowego	1 381	
Razem wartość firmy	1 381	-

Na dzień bilansowy 31.12.2009 r. nie dokonywano testów na utratę wartości firmy uwagi na krótki okres między dniem powstania wartości firmy (01.10.2009 r.) a dniem bilansowym.

Nota 5 – Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne użytkowane przez Grupę obejmują patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, wytworzone we własnym zakresie prace rozwojowe oraz pozostałe wartości niematerialne. Wartości niematerialne, które nie zostały do dnia bilansowego oddane do użytkowania prezentowane są w pozycji „Wartości niematerialnych w trakcie wytwarzania”.

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w trakcie wytwarzania	Razem
<i>Stan na 31.12.2009</i>							
Wartość bilansowa brutto		583	910	223	1 039	3 734	6 490
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące		-307	-768	-223	-27		-1 325
Wartość bilansowa netto		277	142	-	1 012	3 734	5 165
<i>Stan na 31.12.2008</i>							
Wartość bilansowa brutto		282	890	223		106	1 502
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące		-217	-627	-223			-1 066
Wartość bilansowa netto		66	263	-	-	106	435

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niem. w trakcie wytwarzania	Razem
<i>za okres od 01.01 do 31.12.2009 roku</i>							
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2009 roku		66	263			106	435
Nabycie przez połączenie jednostek gospodarczych					202		202
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		301	20		837	3 628	4 786
Sprzedaż spółki zależnej (-)							
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)							
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)							
Przeszacowanie do wartości godziwej (+/-)							
Amortyzacja (-)		-90	-141		-27		-258
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)							

	Znaki towarowe	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niem. w trakcie wytwarzania	Razem
Odwrócenie odpisów aktualizujących Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)							
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2009 roku		277	142	-	1 012	3 734	5 165
<i>za okres od 01.01 do 31.12.2008 roku</i>							
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2008 roku		54	348				402
Nabycie przez połączenie jednostek gospodarczych							
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		43	69			106	219
Sprzedaż spółki zależnej (-)							
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)							
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)							
Przeszacowanie do wartości godziwej (+/-)							
Amortyzacja (-)		-31	-154				-186
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)							
Odwrócenie odpisów aktualizujących							
Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)							
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2008 roku		66	263			106	435

Najistotniejszym składnikiem wartości niematerialnych są wartości niematerialne w trakcie wytwarzania, którego wartość bilansowa na dzień 31.12.2009 wynosiła 3 734 tys. PLN.

Grupa nie wykorzystuje w działalności składników wartości niematerialnych, których okres użytkowania jest nieokreślony.

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Koszt własny sprzedaży	106	42
Koszty ogólnego zarządu	152	144
Inne		
Amortyzacja wartości niematerialnych razem	258	186

Na dzień 31.12.2009 wartości niematerialne nie stanowiły zabezpieczeń zobowiązań. Informację o zabezpieczeniach zobowiązań zaprezentowano w nocie nr 9.6.

Nota 6 – Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
<i>Stan na 31.12.2009</i>							
Wartość bilansowa brutto	14 898	29 353	45 743	1 166	12 912	13 767	117 839
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące		-2 779	-22 339	-534	-3 599		-29 252
Wartość bilansowa netto	14 898	26 574	23 404	632	9 313	13 767	88 587
<i>Stan na 31.12.2008</i>							
Wartość bilansowa brutto	14 898	28 746	42 778	878	11 899	11 898	111 097
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące		-1 802	-20 548	-362	-2 724		-25 436
Wartość bilansowa netto	14 898	26 944	22 229	517	9 175	11 898	85 661

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
<i>za okres od 01.01 do 31.12.2009 roku</i>							
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2009 roku	14 898	26 944	22 229	517	9 175	11 898	85 661
Nabycie przez połączenie jednostek gospodarczych			2 044	18	26		2 088
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		713	1 046	290	1 100	1 869	5 019
Sprzedaż spółki zależnej (-)							
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)		-106	-125	-21	-113		-366
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)							
Przeszacowanie do wartości godziwej (+/-)							
Amortyzacja (-)		-977	-1 791	-173	-875		-3 815
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)							
Odwrócenie odpisów aktualizujących							
Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)							
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2009 roku	14 898	26 574	23 404	632	9 313	13 767	88 587

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
<i>za okres od 01.01 do 31.12.2008 roku</i>							
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2008 roku	5 528	2 513	14 076	87	8 597		30 802
Nabycie przez połączenie jednostek gospodarczych	9 370	22 639	8 349	457	744		41 559
Zwiększenia (nabycie, wytworzenie, leasing)		2 663	1 991	311	1 099	11 898	17 961
Sprzedaż spółki zależnej (-)							
Zmniejszenia (zbycie, likwidacja) (-)			-980	-278	-89		-1 348
Inne zmiany (reklasyfikacje, przemieszczenia itp.)							
Przeszacowanie do wartości godziwej (+/-)							
Amortyzacja (-)		-870	-1 206	-60	-1 176		-3 313
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (-)							
Odwrócenie odpisów aktualizujących							
Różnice kursowe netto z przeliczenia (+/-)							
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2008 roku	14 898	26 944	22 229	517	9 175	11 898	85 661

W roku obrotowym zakończonym 31.12.2009 nie przeszacowywano aktywów trwałych.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Koszt własny sprzedaży	3 464	2 969
Koszty ogólnego zarządu	351	344
Koszty sprzedaży		
Cena nabycia (koszt wytworzenia) innych aktywów		
Inne		
Razem amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3 815	3 313

Rzeczowe aktywa trwałe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	31.12.2009	31.12.2008
1. Hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomości KW nr 2865, 2869, 2867, 93508, 107274, 140362, 140363, 140364 stanowiąca zabezpieczenie umowy kredytowej nr 801270086/10/2006 z dnia 16.05.2006 r zawartej z PEKAO SA;		
2. Hipoteki kaucyjne ustanowione na nieruchomości KW nr 2865, 2869, 2873, 2874, 4708, 107274, 2872, 2866, 2867, 93508 stanowiące zabezpieczenie spłaty umowy kredytu nr FZ/03/1904 z dnia 4.05.2006 zawartej z PEKAO Hipoteczny S.A.		
3. Hipoteki kaucyjne ustanowione na nieruchomości KW nr 93508, 2865, 2867, 2869, 140362, 140364, 107274, 140363, stanowiące zabezpieczenie umowy o otwarcie linii gwarancji nr 2/2009 z dnia 24 września 2009 r zawartej z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A	9 366	9 320
4. Hipoteka umowna ustanowiona na nieruchomości KW BY1B/00093508/6 stanowiąca zabezpieczenie umowy pożyczki nr PB06044 z dnia 19.09.2006 zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu		
Hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomości położonej w Szczecinie KW SZ1S/0074215/1, KW SZ1S/00093331/9, KW SZ1S/00097038/3 stanowiąca zabezpieczenie umowy kredytu nr 803155760/11/2009 z dnia 30.10.2009 zawartej z Bankiem BPH Spółką Akcyjną	16 280	-
Zastaw rejestrowy ustanowiony na rzeczach ruchomych stanowiący zabezpieczenie umowy kredytu nr 803155760/11/2009 z dnia 30.10.2009 zawartej z Bankiem BPH Spółką Akcyjną	10 859	-
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych razem	36 505	9 320

Nota 7 – Aktywa w leasingu

Leasing finansowy

Grupa jako leasingobiorca użytkuje rzeczowe aktywa trwałe na podstawie umów leasingu finansowego. Wartość bilansowa aktywów będących przedmiotem umów leasingu finansowego przedstawia się następująco:

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania	Razem
<i>Stan na 31.12.2009</i>							
Wartość bilansowa brutto			8 252	816		7 487	16 555
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące			-1 053	-221			-1 274
Wartość bilansowa netto			7 200	595		7 487	15 281
<i>Stan na 31.12.2008</i>							
Wartość bilansowa brutto			7 445	794		7 487	15 725
Skumulowane umorzenie i odpisy aktualizujące			-572	-138			-709
Wartość bilansowa netto			6 873	656		7 487	15 016

Pozostające do spłaty przyszłe minimalne opłaty leasingowe według stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	Opłaty z tytułu umów leasingu finansowego płatne w okresie:			
	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
<i>Stan na 31.12.2009</i>				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	2 970	9 868	1 974	14 811
Koszty finansowe (-)	-495	-1 059	-44	-1 598
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	2 474	8 808	1 930	13 213
<i>Stan na 31.12.2008</i>				
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe	2 870	8 996	4 026	15 891
Koszty finansowe (-)	-529	-1 188	-51	-1 769
Wartość bieżąca przyszłych minimalnych opłat leasingowych	2 341	7 808	3 975	14 123

Charakterystyka zobowiązań finansowych (leasing) wg zamortyzowanego kosztu:

	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
				w walucie	w PLN	krótkoterminowe	długoterminowe
Stan na 31.12.2009							
Umowy leasingu do 3 lat	PLN	1M WIBOR	10.2010-11.2011		255	128	127
Umowy leasingu powyżej 3 lat	PLN	1M WIBOR	09.2013-11.2014		337	72	266
Umowy leasingu do 3 lat	CHF	1M LIBOR	08.2009-11.2011		316	123	194
Umowy leasingu powyżej 3 lat	CHF	1M LIBOR	6 lat od dnia przyjęcia środka trwałego z zakończonej inwestycji; na dzień 31.12.2009 inwestycja nie została zakończona		8 975	1 479	7 496
Umowy leasingu do 3 lat	EUR	1M EURIBOR	01.2010		1	1	
Umowy leasingu powyżej 3 lat	EUR	1M EURIBOR	06.2014		3 328	672	2 656
Leasing finansowy na dzień 31.12.2009					13 213	2 474	10 739
Stan na 31.12.2008							
Umowy leasingu do 3 lat	PLN	1M WIBOR	10.2010-12.2010		175	73	102
Umowy leasingu powyżej 3 lat	PLN	1M WIBOR	02.2012-12.2012		208	54	154
Umowy leasingu do 3 lat	CHF	1M LIBOR	08.2009-11.2011		824	370	454
Umowy leasingu powyżej 3 lat	CHF	1M LIBOR	6 lat od dnia przyjęcia środka trwałego z zakończonej inwestycji; na dzień 31.12.2008 inwestycja nie została zakończona		8 913	979	7 934
Umowy leasingu do 3 lat	EUR	1M EURIBOR	11.2009-01.2010		169	166	3
Umowy leasingu powyżej 3 lat	EUR	1M EURIBOR	06.2014		3 834	699	3 135
Leasing finansowy na dzień 31.12.2008					14 123	2 341	11 782

Poniżej zamieszczono opis najistotniejszych umów leasingu finansowego:

1	<p>Umowa leasingu z 04/ 2006 Przedmiot leasingu: wytaczarko-frezarka AFP 200 CNC; Waluta umowy: EUR; Wartość: 1 323 tys. EUR; Okres umowy: od dnia dokonania płatności pierwszej raty do dnia wymagalności ostatniej raty, tj. wg harmonogramu do 06/2013; Oprocentowanie zmienne 1M EURIBOR; Zabezpieczenia: weksel własny in blanco z klauzulą "bez protestu" wraz z podpisaną deklaracją wekslową</p>
2	<p>Umowa leasingu z 04/2008. Przedmiot leasingu: Wytaczarka dwukolumnowa typ AFP 200CNC; Waluta umowy: CHF; Wartość: 3 497 tys. CHF, Okres umowy: od dnia zawarcia umowy do dnia, w którym przypada termin płatności ostatniej opłaty okresowej leasingu - 6 lat od dnia przyjęcia środka trwałego z zakończonej inwestycji; na dzień 31.12.2009 inwestycja nie została zakończona Oprocentowanie: zmienne 1M LIBOR, Zabezpieczenia: weksel własny in blanco</p>
2	<p>Umowa leasingu w 10/2009. Przedmiot leasingu: Samochód Land Rover Waluta umowy: PLN; Okres umowy: od dnia zawarcia umowy do dnia, w którym przypada termin płatności ostatniej opłaty okresowej leasingu, tj. wg harmonogramu do 11/2014; Oprocentowanie: zmienne 1M WIBOR; Zabezpieczenia: weksel własny in blanco.</p>

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie ujęto żadnych kosztów z tytułu warunkowych opłat leasingowych oraz nie występują opłaty subleasingowe, ponieważ aktywa użytkowane są wyłącznie przez Grupę.

Leasing operacyjny

Grupa jako leasingobiorca nie użytkuje rzeczowych aktywów trwałych na podstawie umów leasingu operacyjnego.

Nota 8 – Nieruchomości inwestycyjne

Nie dotyczy

Nota 9 – Aktywa oraz zobowiązania finansowe

9.1. Kategorie aktywów oraz zobowiązań finansowych

Wartość aktywów finansowych prezentowana w bilansie odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

1 – pożyczki i należności (PiN)	5 - aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (ADS)
2 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu (AWG-O)	6 - instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ)
3 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (AWG-W)	7 - aktywa poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39)
4 - inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności (IUTW)	

	Nota	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39						Razem
		PiN	AWG-O	AWG-W	IUTW	ADS	IPZ	
Stan na 31.12.2009								
<i>Aktywa trwałe:</i>								
Należności i pożyczki	9.2	93						93
Pochodne instrumenty finansowe	9.3						135	135
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	9.4							
<i>Aktywa obrotowe:</i>								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	12	15 482						15 482
Pożyczki	9.2	37						37
Pochodne instrumenty finansowe	9.3						986	986
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	9.4							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	14 134						14 134
Kategoria aktywów finansowych razem		29 745					1 121	30 866
Stan na 31.12.2008								

	Nota	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39						Razem
		PiN	AWG-O	AWG-W	IUTW	ADS	IPZ	
<i>Aktywa trwałe:</i>								
Należności i pożyczki	9.2							
Pochodne instrumenty finansowe	9.3							
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	9.4							
<i>Aktywa obrotowe:</i>								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	12	18 163						18 163
Pożyczki	9.2	18						18
Pochodne instrumenty finansowe	9.3							
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	9.4							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	16 252						16 252
Kategoria aktywów finansowych razem		34 432						34 432

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w bilansie odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSR 39:

1 - zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - przeznaczone do obrotu (ZWG-O)	4 - instrumenty pochodne zabezpieczające (IPZ)
2 - zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej (ZWG-W)	5 - zobowiązania poza zakresem MSR 39 (Poza MSR39)
3 - zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (ZZK)	

	Nota	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39					Razem
		ZWG-O	ZWG-W	ZZK	IPZ	Poza MSR39	
Stan na 31.12.2009							
<i>Zobowiązania długoterminowe:</i>							
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5			4 033			4 033
Leasing finansowy	7			10 739			10 739
Pochodne instrumenty finansowe	9.2				4		4
Pozostałe zobowiązania	18						
<i>Zobowiązania krótkoterminowe:</i>							

	Nota	*Kategorie instrumentów finansowych wg MSR 39					Razem
		ZWG-O	ZWG-W	ZZK	IPZ	Poza MSR39	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18			21 598			21 598
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5			16 131			16 131
Leasing finansowy	7			2 474			2 474
Pochodne instrumenty finansowe	9.2	2			10		12
Kategoria zobowiązań finansowych razem		2		54 975	14		54 991
<i>Stan na 31.12.2008</i>							
<i>Zobowiązania długoterminowe:</i>							
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5			4 406			4 406
Leasing finansowy	7			11 782			11 782
Pochodne instrumenty finansowe	9.2						
Pozostałe zobowiązania	18						
<i>Zobowiązania krótkoterminowe:</i>							
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18			10 058			10 058
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9.5			16 374			16 374
Leasing finansowy	7			2 341			2 341
Pochodne instrumenty finansowe	9.2	11 699					11 699
Kategoria zobowiązań finansowych razem		11 699		44 960			56 659

9.2. Należności i pożyczki

Grupa dla celów prezentacji w bilansie wyodrębnia klasę należności i pożyczek (MSSF 7.6). W części długoterminowej należności i pożyczki prezentowane są w bilansie w jednej pozycji. W części krótkoterminowej Grupa, zgodnie z wymogami MSR 1, odrębnie prezentuje należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności. Pozycje bilansu z klasy należności i pożyczek przedstawia poniższa tabela. Ujawnienia odnoszące się do należności zamieszczone są w nocie nr 12.

	31.12.2009	31.12.2008
Aktywa trwałe:		
Należności	93	
Pożyczki		
Należności i pożyczki długoterminowe	93	
Aktywa obrotowe:		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15 482	18 163
Pożyczki	37	18
Należności i pożyczki krótkoterminowe	15 519	18 180
Należności i pożyczki, w tym:	15 611	18 180
Należności (nota nr 12)	15 574	18 163
Pożyczki (nota nr 9.2)	37	18

Udzielone pożyczki wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansowa pożyczek uważana jest za rozsądne przybliżenie wartości godziwej (patrz nota nr 9.7 dotycząca wartości godziwej).

W tabeli poniżej zamieszczono charakterystykę pożyczek (ryzyka):

	Waluta	Wartość bilansowa		Oprocentowanie	Termin spłaty
		w walucie	w PLN		
Stan na 31.12.2009					
Pożyczki ze zmiennym oprocentowaniem	PLN		26	6,5-7,5%	05-08/2010
Pożyczki ze stałym oprocentowaniem	PLN		11	7%	04/2010
Pożyczki razem wg stanu na dzień 31.12.2009			37		
Stan na 31.12.2008					
Pożyczki ze stałym oprocentowaniem	PLN	-	18	7%	04/2010
Pożyczki razem wg stanu na dzień 31.12.2008			18		

Zmiana wartości bilansowej pożyczek, w tym odpisów aktualizujących ich wartość, przedstawia się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Wartość brutto		
Saldo na początek okresu	18	210
Połączenie jednostek gospodarczych		
Kwota pożyczek udzielonych w okresie	25	38
Odsetki naliczone efektywną stopą procentową	2	1
Spłata pożyczek wraz z odsetkami (-)	-7	-232
Sprzedaż jednostek zależnych (-)		
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)		

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Wartość brutto na koniec okresu	37	18
Odpisy z tytułu utraty wartości		
Saldo na początek okresu		
Odpisy ujęte jako koszt w okresie		
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)		
Odpisy wykorzystane (-)		
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)		
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu		
Wartość bilansowa na koniec okresu	37	18

Na dzień bilansowy 31.12.2009 roku Grupa nie odpisała w koszty wartości pożyczek.

9.3. Pochodne instrumenty finansowe

Aby minimalizować ryzyko zmiany kursów walut, w których realizowana jest część transakcji sprzedaży, Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne typu forward.

Instrumenty te zostały wyznaczone jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych zgodnie z wymogami MSR 39 (instrumenty pochodne zabezpieczające). Pozostałe instrumenty pochodne, pomimo iż od strony ekonomicznej zabezpieczają przed ryzykiem walutowym, nie stanowią formalnie zabezpieczenia w rozumieniu MSR 39, w związku z tym traktowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu (instrumenty pochodne handlowe). Wszystkie instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie danych pochodzących z rynku (kursy walut, stopy procentowe).

	31.12.2009	31.12.2008
Aktywa trwałe:		
Instrumenty pochodne handlowe		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	135	
Instrumenty pochodne długoterminowe	135	
Aktywa obrotowe:		
Instrumenty pochodne handlowe		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	986	
Instrumenty pochodne krótkoterminowe	986	
Aktywa - instrumenty pochodne	1 121	
Zobowiązania długoterminowe:		
Instrumenty pochodne handlowe		
Instrumenty pochodne zabezpieczające		
Instrumenty pochodne długoterminowe		
Zobowiązania krótkoterminowe:		
Instrumenty pochodne handlowe	2	11 699
Instrumenty pochodne zabezpieczające	14	
Instrumenty pochodne krótkoterminowe	15	11 699
Zobowiązania - instrumenty pochodne	15	11 699

Instrumenty pochodne handlowe

Poszczególne klasy instrumentów pochodnych handlowych prezentuje poniższa tabela:

NIEZREALIZOWANE KONTRAKTY FORWARD NA SPRZEDAŻ WALUTY POZA RACHUNKOWOŚCIĄ ZABEZPIECZEŃ (EURO) NA DZIEŃ 31.12.2009					
data rozliczenia	Wartość nominalna (tys. EUR)	Wartość godziwa (tys. PLN)			
		Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	Kapitały	RZiS (+ zysk / - strata)
2010-02-08	21		1		-1
2010-02-17	25		1		-1
Razem	46		2		-2

Zaprezentowana wartości godziwa została przyjęta do ksiąg w oparciu o metody wyceny powszechnie stosowane przez praktyków rynkowych, w tym przypadku przez strony transakcji – banki.
Powyższe kontrakty, początkowo wyznaczone zostały jako zabezpieczające przepływy pieniężne. Na skutek braku efektywności zabezpieczenia, przesunięto je do kategorii przeznaczonych do obrotu.

NIEZREALIZOWANE KONTRAKTY FORWARD NA SPRZEDAŻ WALUTY POZA RACHUNKOWOŚCIĄ ZABEZPIECZEŃ (EURO) NA DZIEŃ 31.12.2008					
data rozliczenia/para walutowa	Wartość nominalna (tys.)	Wartość godziwa (tys. PLN)			
		Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	Kapitały	RZiS (+ zysk / - strata)
01-12/2009 (EUR/PLN)	14 950		11 637		-11 637
01-06/2009 (NOK/PLN)	2 400		56		-56
01/2009 (PLN/NOK)	1 200		6		-6
Razem			11 699		11 699

Zaprezentowana wartości godziwa została przyjęta do ksiąg w oparciu o metody wyceny powszechnie stosowane przez praktyków rynkowych, w tym przypadku przez strony transakcji – banki.
W roku 2008 w Grupie nie stosowano rachunkowości zabezpieczeń – wszystkie instrumenty pochodne należy zatem traktować jako handlowe.

Instrumenty pochodne zabezpieczające

Poszczególne klasy instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne prezentuje poniższa tabela:

NIEZREALIZOWANE KONTRAKTY FORWARD NA SPRZEDAŻ WALUTY OBJĘTE RACHUNKOWOŚCIĄ ZABEZPIECZEŃ (EURO) ZABEZPIECZAJĄCE WARTOŚĆ GODZIWĄ					
Data rozliczenia	Wartość nominalna (tys. EUR)	Wartość godziwa (tys. PLN)			
		Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	Kapitały	RZiS (+ zysk / - strata)
2010-01-13	98	34	-	-	34
2010-01-15	309	108	-	-	108
2010-01-22	8	0	-	-	0
2010-02-08	221	76	-	-	76
2010-02-08	44	15	-	-	15
2010-02-08	70	24	-	-	24

2010-02-08	14	5	-	-	5
2010-02-15	58	2	-	-	2
2010-02-15	50	1	-	-	1
2010-02-15	17	1	-	-	1
2010-02-15	53	2	-	-	2
2010-02-15	14	1	-	-	1
2010-02-17	57	4	-	-	4
2010-02-17	29	2	-	-	2
2010-02-17	10	1	-	-	1
2010-02-17	17	1	-	-	1
Razem	1069	277	-	-	277

NIEZREALIZOWANE KONTRAKTY FORWARD NA SPRZEDAŻ WALUTY OBJĘTE
RACHUNKOWOŚCIĄ ZABEZPIECZEŃ (EURO) ZABEZPIECZAJĄCE PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE

Data rozliczenia	Wartość nominalna (tys. EUR)	Wartość godziwa (tys. PLN)			
		Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	Kapitały	RZiS (+ zysk / - strata)
2010-01-15	98	34		3	31
2010-01-15	29	3		-	3
2010-01-15	18	2		-	2
2010-01-15	57	5		-	5
2010-01-15	57	5		1	4
2010-01-15	17	2		-	2
2010-01-15	29	2		-	2
2010-01-15	17	2		-	2
2010-02-01	70	25		4	21
2010-02-01	14	5		1	4
2010-02-17	18	1		-	1
2010-02-17	3	-		-	-
2010-02-26	98	34		6	28
2010-02-26	309	142		18	124
2010-02-26	17	1		1	-
2010-02-26	21	1		1	-
2010-03-10	498	148		77	71
2010-03-12	221	100		12	88
2010-03-12	44	20		2	18
2010-03-12	70	32		3	29
2010-03-12	14	7		1	6
2010-03-19	21	1		1	-
2010-04-09	21	1		1	-
2010-04-09	70	3		3	-
2010-04-09	45	2		2	-
2010-04-23	21	1	-	1	-
2010-04-30	453	130		37	93
2010-08-20	459	-	10	5	-15

2011-10-31	1 404	135	-	144	-9
2011-10-31	86		4	-8	4
Razem	4299	844	14	316	514

PODATEK ODROZONY OD KONTRAKTÓW FORWARD OBJĘTYCH RACHUNKOWOŚCIĄ ZABEZPIECZEŃ (tys. PLN)			
	Kwota podatku odroczonego	w tym ujętego w	
		Kapitale	RZiS
RPO	213	-61	-153
APO	3	1	2
Razem		-60	-151

Grupa Kapitałowa oczekuje przeprowadzenia wszystkich planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń.

9.4. Pozostałe aktywa finansowe

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności – nie występują

Aktywa dostępne do sprzedaży – nie występują

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – nie występują

9.5. Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne

Wartość kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym prezentuje poniższa tabela:

	Zobowiązania krótkoterminowe		Zobowiązania długoterminowe	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:</i>				
Kredyty w rachunku kredytowym	9 986	13 706	3 503	3 664
Kredyty w rachunku bieżącym	5 933	2 455		
Pożyczki	213	213	529	742
Dłużne papiery wartościowe				
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	16 131	16 374	4 033	4 406
<i>Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:</i>				
Kredyty w rachunku kredytowym				
Dłużne papiery wartościowe				
Pozostałe				
Zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem	16 131	16 374	4 033	4 406

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Grupa Kapitałowa nie zalicza żadnych instrumentów z klasy kredytów i pożyczek do zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Wszystkie kredyty, pożyczki i inne instrumenty dłużne wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwą kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych zaprezentowano w nocie nr 9.7.

Informacje dotyczące charakteru i zakresu ryzyka, na które narażona jest Grupa z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych prezentuje poniższa tabela (patrz również nota nr 28 dotycząca ryzyk):

	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności	Wartość bilansowa		Zobowiązanie	
				w walucie	w PLN	krótkoterminowe	długoterminowe
<i>Stan na 31.12.2009</i>							
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR 1M+marża	04/2010		10 430	10 430	
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR 1M+marża	10/2010		5 303	5 303	

Pożyczka	PLN	0,7 stopy redyskonta weksli	05/2013		742	213	529
Kredyty w rachunku kredytowym	CHF	LIBOR 6M+marża	10/2029	1 297	3 689	186	3 503
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień 31.12.2009					20 164	16 131	4 033
<i>Stan na 31.12.2008</i>							
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR 1M+marża	09/2009		11 271	11 271	
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR 1M+marża	04/2009		3 000	3 000	
Kredyty w rachunku bieżącym	PLN	WIBOR O/N+marża	05/2009		1 685	1 685	
Pożyczka	PLN	0,7 stopy redyskonta weksli	05/2013		954	213	742
Kredyty w rachunku kredytowym	PLN	zmienn 9,99 % w dniu zawarcia umowy	08/2009		21	21	
Kredyty w rachunku kredytowym	CHF	LIBOR 6M+marża	10/2029	1 362	3 849	185	3 664
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne razem wg stanu na dzień 31.12.2008					20 779	16 374	4 406

Większość kredytów w PLN oprocentowana jest na bazie zmiennych stóp procentowych w oparciu o referencyjną stopę WIBOR 1M, która według stanu na dzień 31.12.2009 kształtowała się na poziomie 3.76 % (31.12.2008 rok 5.61 %).

Dla kredytu w walucie (CHF) stosowana jest zmienna stopa procentowa w oparciu o stopę LIBOR 6M, która to na 31.12.2009 wynosiła 0.9731% natomiast na dzień 31.12.2008 roku - 2.9775 %.

9.6. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

Na dzień 31.12.2009 r. następujące aktywa Grupy Kapitałowej (w wartości bilansowej) stanowiły zabezpieczenie spłaty zobowiązań:

	Nota	31.12.2009	31.12.2008
Wartości niematerialne	5		
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym w leasingu	6, 7	36 505	9 320
Aktywa finansowe (inne niż należności)			
Zapasy	11	10 077	9 077
Należności z tytułu dostaw i usług i inne	12		17 760
Środki pieniężne	13	686	
Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie razem		47 268	36 158

Udzielone zabezpieczenia spłaty zobowiązań wg rodzaju

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość zabezpieczenia (tys. PLN)	
	31.12.2009	31.12.2008
Hipoteka umowna na nieruchomościach	5 536	5 590
Hipoteka kaucyjna na nieruchomościach	42 972	17 158

Zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach	11 190	n/d
Zastaw na posiadanych udziałach oraz akcjach spółek	n/d	n/d
Zastaw rejestrowy na zapasach oraz umowy przewłaszczenia zapasów	10 077	9 077
Cesja wierzytelności	-	17 760
Cesja praw z polis ubezpieczenia	suma hipotek i zastawów	suma hipotek i zastawów
Weksle z deklaracją wekslową	in blanco	in blanco
Pełnomocnictwo do dysponowania obecnymi i przyszłymi wpływami na rachunek bankowy	brak kwoty	brak kwoty
Oświadczenie o poddaniu się egzekucji	67 484	42 633
Kaucje	686	-

Postanowienia wynikające z umów kredytowych, pożyczek, innych instrumentów dłużnych (covenants)

Opis warunków umowy	Umowa	Wartość wskaźnika na dzień bilansowy	Wartość bilansowa zobowiązania tys. PLN
dług (zadłużenie netto)/EBITDA max 3,0	Umowa kredytu o linię wielocelową wielowalutową w BPH Bank SA	2,4	5 303
wskaźnik wypłacalności (skorygowany kapitał własny/skorygowane aktywa ogółem) - min 40%	Umowa o udzielenie linii gwarancyjnej i o kredyt obrotowy w Kredyt Bank	54%	-
wskaźnik pokrycia odsetek na poziomie nie niższym niż 350%	Umowa o udzielenie linii gwarancyjnej i o kredyt obrotowy w Kredyt Bank	400%	-
Rentowność EBITDA (zysk ze sprzedaży + amortyzacja)/sprzedaż min 7%	Linia wielocelowa wielowalutowa w PEKAO S.A.	13%	10 430
dług (zadłużenie netto powiększone o zobowiązania pozabilansowe)/EBITDA max 3,0	Linia wielocelowa wielowalutowa w PEKAO S.A.	2,8	jw

Naruszenie warunków kredytowych, pożyczek, innych instrumentów dłużnych

Opis naruszenia warunków umowy	Umowa
Zaciągnięcie zobowiązania kredytowego ponad limit dopuszczony w umowie kredytowej	Linia wielocelowa wielowalutowa w PEKAO S.A.

9.7. Pozostałe informacje dotyczące instrumentów finansowych

Porównanie wartości bilansowej aktywów oraz zobowiązań finansowych z ich wartością godziwą przedstawia się następująco:

Klasa instrumentu finansowego	Nota	31.12.2009		31.12.2008	
		Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa
<i>Aktywa:</i>					
Pożyczki	9.2	37	37	18	18
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	12	12 523	12 523	14 604	14 604
Pochodne instrumenty finansowe	9.3	1 121	1 121		
Papiery dłużne	9.4				
Akcje spółek notowanych	9.4				
Udziały, akcje spółek nienotowanych*	9.4				
Jednostki funduszy inwestycyjnych	9.4				
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych	9.4				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	14 134	14 134	16 252	16 252
<i>Zobowiązania:</i>					
Kredyty w rachunku kredytowym	9.5	13 489	13 489	17 370	17 370
Kredyty w rachunku bieżącym	9.5	5 933	5 933	2 455	2 455
Pożyczki	9.5	742	742	954	954
Dłużne papiery wartościowe	9.5				
Leasing finansowy	7	13 213	13 213	14 123	14 123
Pochodne instrumenty finansowe	9.3	15	15	11 699	11 699
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	18	11 134	11 134	6 615	6 615

Wartość godziwa definiowana jest jako kwota, za jaką na warunkach rynkowych dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi i niepowiązаныmi stronami. W przypadku instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek, ich wartość godziwą ustala się na podstawie parametrów pochodzących z aktywnego rynku (ceny sprzedaży i zakupu). W przypadku instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny, przy czym jako dane wejściowe modelu w maksymalnym stopniu wykorzystywane są zmienne pochodzące z aktywnych rynków (kursy walutowe, stopy procentowe itd.).

Grupa Kapitałowa nie dokonywała wyceny wartości godziwej należności oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług – ich wartość bilansowa uznawana jest za rozsądne przybliżenie wartości godziwej.

Nota 10 – Aktywa oraz rezerwa na podatek odroczony

Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w następujący sposób wpływa na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

	Nota	31.12.2009	31.12.2008
<i>Saldo na początek okresu:</i>			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 953	989
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		10 142	3 059
Podatek odroczony per saldo na początek okresu		-8 188	-2 069
<i>Zmiana stanu w okresie wpływająca na:</i>			
Rachunek zysków i strat (+/-)	23	1 669	-6 119
Inne całkowite dochody (+/-)	15	-60	

Rozliczenie połączenia jednostek gospodarczych Pozostałe (w tym różnice kursowe netto z przeliczenia)	2	-25	
Podatek odroczony per saldo na koniec okresu, w tym:		-6 605	-8 188
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		4 139	1 953
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		10 744	10 142

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:			Różnice kursowe netto z przeliczenia	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	rozliczenie połączenia		
<i>Stan na 31.12.2009</i>						
<i>Aktywa:</i>						
Wartości niematerialne						
Rzeczowe aktywa trwałe	55	41				96
Nieruchomości inwestycyjne						
Pochodne instrumenty finansowe		2	1			3
Zapasy	47	-7				40
Należności z tytułu dostaw i usług	316	1 904				2 221
Kontrakty budowlane	19	99				118
Inne aktywa						
<i>Zobowiązania:</i>						
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	407	-322				85
Rezerwy na świadczenia pracownicze	99	-18				81
Pozostałe rezerwy	25	3				28
Pochodne instrumenty finansowe	948	-948				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7	-7				
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne						
Inne zobowiązania	30	22				52
<i>Inne:</i>						
Nierozliczone straty podatkowe		1 416				1 416
Razem	1 953	2 185	1			4 139
<i>Stan na 31.12.2008</i>						
<i>Aktywa:</i>						
Wartości niematerialne						
Rzeczowe aktywa		55				55

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:			Różnice kursowe netto z przeliczenia	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	rozliczenie połączenia		
trwałe						
Nieruchomości inwestycyjne						
Pochodne instrumenty finansowe						
Zapasy	59	-12				47
Należności z tytułu dostaw i usług	215	101				316
Kontrakty budowlane	260	-241				19
Inne aktywa	4	-4				
<i>Zobowiązania:</i>						
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	330	76				407
Rezerwy na świadczenia pracownicze	105	-6				99
Pozostałe rezerwy		25				25
Pochodne instrumenty finansowe		948				948
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	15	-8				7
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne						
Inne zobowiązania		30				30
<i>Inne:</i>						
Nierozliczone straty podatkowe						
Razem	989	964				1 953

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:			Różnice kursowe netto z przeliczenia	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	rozliczenie połączenia		
<i>Stan na 31.12.2009</i>						
<i>Aktywa:</i>						
Wartości niematerialne		7				7
Rzeczowe aktywa trwałe	6 554	-42				6 512
Nieruchomości inwestycyjne						
Pochodne instrumenty finansowe		152	60			213
Należności z tytułu dostaw i	227	1 912				2 139

Tytuły różnic przejściowych	Saldo na początek okresu	Zmiana stanu:			Różnice kursowe netto z przeliczenia	Saldo na koniec okresu
		rachunek zysków i strat	inne dochody całkowite	rozliczenie połączenia		
usług						
Kontrakty budowlane	2 791	-1 592				1 199
Inne aktywa	33	-30				3
Zobowiązania:						
Pochodne instrumenty finansowe						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług						
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne						
Inne zobowiązania	537	133				670
Razem	10 142	541	60			10 744
<i>Stan na 31.12.2008</i>						
Aktywa:						
Wartości niematerialne						
Rzeczowe aktywa trwałe	2 266	4 288				6 554
Nieruchomości inwestycyjne						
Pochodne instrumenty finansowe						
Należności z tytułu dostaw i usług	21	206				227
Kontrakty budowlane	464	2 327				2 791
Inne aktywa	30	3				33
Zobowiązania:						
Pochodne instrumenty finansowe						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług						
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne						
Inne zobowiązania	277	260				537
Razem	3 059	7 083				10 142

Grupa Kapitałowa zidentyfikowała i ujęła w sprawozdaniu finansowym, zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą, wszystkie tytuły różnic przejściowych skutkujące naliczeniem aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy (patrz powyższe tabele).

Grupa za rok 2009 osiągnęła stratę podatkową. Z tego tytułu utworzyła aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego realizacja uzależniona jest od uzyskania w przyszłości dochodu podatkowego w wysokości przekraczającej dochód z tytułu odwrócenia dodatnich różnic przejściowych. Kwota tego aktywa na 31.12.2009 wynosi łącznie 1 416 tys. PLN . Na spółkę dominującą z tej kwoty przypada 715 tys. zł (do rozliczenia w ciągu kolejnych pięciu okresów podatkowych), natomiast na podmiot zależny - 701 tys. zł.

Podatek dochodowy odnoszący się do każdej pozycji innych całkowitych dochodów przedstawia się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2009			od 01.01 do 31.12.2008		
	Brutto	Podatek	Netto	Brutto	Podatek	Netto
Inne całkowite dochody:						
Przeszacowanie środków trwałych						
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:						
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych						
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego						
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:						
- dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	312	60	252			
- kwoty przeniesione do wyniku finansowego						
- kwoty ujęte w wartości początkowej pozycji zabezpieczanych						
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą						
Różnice kursowe przeniesione do wyniku finansowego						
- sprzedaż jednostek zagranicznych						
Udział w innych dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności						
Razem	312	60	252			

Nota 11 – Zapasy

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ujęte są następujące pozycje zapasów:

	31.12.2009	31.12.2008
Materiały	8 298	5 740
Półprodukty i produkcja w toku	222	74
Wyroby gotowe	74	51
Towary		
Zaliczki na dostawy	596	2
Wartość bilansowa zapasów razem	9 190	5 866

W 2009 roku Grupa ujęła w działalności operacyjnej rachunku zysków i strat koszty sprzedanych zapasów oraz nieprzypisane pośrednie koszty produkcji łącznie w kwocie 17 968 tys. PLN (2008 rok: 29 139 tys. PLN).

Odpisy aktualizujące wartość zapasów, które w 2009 roku obciążą pozostałe koszty operacyjne rachunku zysków i strat wyniosły 120 tys. PLN (2008 rok: 166 tys. PLN). Grupa dokonała również odwrócenia odpisów aktualizujących na kwotę 156 tys. PLN (2008 rok: 228 tys. PLN). Kwota odwróconych odpisów została ujęta jako pozostałe przychody operacyjne. Ruchy na odpisach obrazuje poniższa tabela:

Odpisy aktualizujące wartość zapasów	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Stan na początek okresu	246	308
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	120	166
Odpisy odwrócone w okresie (-)	-156	-228
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)		
Stan na koniec okresu	211	246

Zapasy stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	31.12.2009	31.12.2008
Sądowy zastaw rejestrowy na zapasach stanowiący zabezpieczenie umowy kredytowej nr 801270086/10/2006 z dnia 16.05.2006r wraz z aneksami zawartej z Bankiem PEKAO S.A.	5 077	5 077
Sądowy zastaw rejestrowy na zapasach stanowiący zabezpieczenie umowy o udzielenie linii gwarancyjnej nr 2931248GD18050900 z dnia 20.05.2009r zawartej z Kredyt Bank S.A.	3 000	
Sądowy zastaw rejestrowy na zapasach stanowiący zabezpieczenie umowy o kredyt obrotowy nr 2931248GD26110700 z dnia 26.11.2007r z późniejszymi zmianami zawartej z Kredyt Bank S.A.	2 000	4 000
Wartość bilansowa zapasów razem	10 077	9 077

Nota 12 – Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, ujmowane przez Grupę w ramach klasy należności i pożyczek (patrz nota nr 9.2) przedstawiają się następująco:

Należności długoterminowe:

	31.12.2009	31.12.2008
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów o usługę budowlaną		
Kaucje wpłacone z innych tytułów		
Pozostałe należności	93	
Odpisy aktualizujące wartość należności (-)		
Należności długoterminowe	93	

Należności krótkoterminowe:

	31.12.2009	31.12.2008
<i>Aktywa finansowe (MSR 39):</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług	22 906	15 295
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	-10 757	-736
Należności z tytułu dostaw i usług netto	12 150	14 559
Należności ze sprzedaży aktywów trwałych		
Kwoty zatrzymane (kaucje) z tytułu umów o usługę budowlaną		

	31.12.2009	31.12.2008
Kaucje wpłacone z innych tytułów	4	4
Inne należności	369	40
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności finansowych(-)		
Pozostałe należności finansowe netto	373	45
Należności finansowe	12 523	14 604
<i>Aktywa niefinansowe (poza MSR 39):</i>		
Należności z tytułu podatków i innych świadczeń	3 165	3 765
Przedpłaty i zaliczki		
Pozostałe należności niefinansowe		
Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych (-)	-206	-206
Należności niefinansowe	2 959	3 559
Należności krótkoterminowe razem	15 482	18 163

Wartość bilansowa należności z tytułu dostaw i usług uznawana jest przez Grupę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej (patrz nota nr 9.7).

Grupa Kapitałowa dokonała oceny należności ze względu na utratę ich wartości zgodnie ze stosowaną polityką rachunkowości:

Odpisów aktualizujących wartość należności dokonuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty stosując następujące zasady:

- co najmniej w wysokości należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega powyżej 180 dni, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości roszczenia nie znajdującego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
- należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu,
- należności z tytułu naliczonych odsetek – w wysokości 100% ich wartości.

Odpisów aktualizujących dokonuje się w każdym przypadku, za wyjątkiem sytuacji, w których istnieje pewność otrzymania zapłaty, np. w przypadku, jeżeli należność została w sposób wiarygodny zabezpieczona np. w formie hipoteki, gwarancji bankowej, ubezpieczenia należności, zastawu.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość należności dokonuje się odpisu odwrotnego przywracając tym samym ich pierwotną wartość.

Odpisy aktualizujące wartość należności, które w 2009 roku obciążąły pozostałe koszty operacyjne rachunku zysków i strat wyniosły w odniesieniu do krótkoterminowych należności finansowych – 10 241 tys. PLN (2008 rok: 516 tys. PLN).

Odpisy aktualizujące wartość krótkoterminowych należności finansowych (tj. należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności finansowych):

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Stan na początek okresu	736	375
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	10 241	516
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)	-220	-156
Odpisy wykorzystane (-)		
Inne zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)		
Stan na koniec okresu	10 757	736

Bieżące i zaległe należności finansowe:

	31.12.2009		31.12.2008	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
<i>Należności krótkoterminowe:</i>				
Należności z tytułu dostaw i usług	8 120	15 145	7 101	8 194
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)		-10 757	-299	-437
Należności z tytułu dostaw i usług netto	8 120	4 388	6 802	7 757
Pozostałe należności finansowe	15		45	
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych należności (-)				
Pozostałe należności finansowe netto	15		45	
Należności finansowe	8 135	4 388	6 847	7 757

Analiza wiekowa zaległych krótkoterminowych należności finansowych nie objętych odpisem:

	31.12.2009		31.12.2008	
	Należności z tytułu dostaw i usług	Pozostałe należności finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług	Pozostałe należności finansowe
<i>Należności krótkoterminowe zaległe:</i>				
do 1 miesiąca	1 392		6 190	
od 1 do 6 miesięcy	2 270		883	
od 6 do 12 miesięcy	826		712	
powyżej roku	-100		-28	
Zaległe należności finansowe	4 388		7 757	

Należności stanowiące zabezpieczenie zobowiązań – nie występują.

Nota 13 – Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2009	31.12.2008
Środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w PLN	183	299
Środki pieniężne na rachunkach bankowych walutowych	240	-
Środki pieniężne w kasie	17	22
Depozyty krótkoterminowe	13 694	15 930
Inne		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	14 134	16 252

Na dzień 31.12.2009 środki pieniężne o wartości bilansowej 14 134 tys. PLN (2008 rok: 16 252 tys. PLN) nie podlegały ograniczeniom w dysponowaniu.

Grupa dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych klasyfikuje środki pieniężne w sposób przyjęty do prezentacji w bilansie. Wartościowe uzgodnienie środków pieniężnych wykazanych w bilansie oraz rachunku przepływów przedstawiono w nocie nr 25.

Nota 14 – Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Nie występują

Nota 15 – Kapitał własny

15.1. Kapitał podstawowy

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA) - 31.12.2009 rok								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej PLN	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane		8 925 736	2 231 434,00	wpłata gotówką	09.11.2004	
B	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane		3 200 132	800 033,00	wpłata gotówką	09.11.2004	
C	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane		1 602 132	400 533,00	wpłata gotówką	09.11.2004	
D	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane		18 147 724	4 536 931,00	aport ST	01.08.2006	
E	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane		1 814 772	453 693,00	wpłata gotówką	01.08.2006	
F	zwykłe na okaziciela	nieuprzywilejowane		8 000 000	2 000 000,00	wpłata gotówką	10.08.2007	
Liczba akcji, razem				41 690 496				
Kapitał zakładowy, razem					10 422 624,00			
Wartość nominalna jednej akcji = 0,25 zł								

Na dzień 31.12.2009 kapitał podstawowy Spółki dominującej wynosił 10 423 tys. PLN (2008 rok: 10 423 tys. PLN) i dzielił się na 41 690 496 akcji (2008 rok: 41 690 496) o wartości nominalnej 0,25 PLN każda. Wszystkie akcje zostały w pełni opłacone.

Wszystkie akcje w równym stopniu uczestniczą w podziale dywidendy oraz każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Zmiany liczby akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły:

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Akcje wyemitowane i w pełni opłacone:		
Liczba akcji na początek okresu	41 690 496	41 690 496
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (program płatności akcjami)		
Emisja akcji		
Umorzenie akcji (-)		
Liczba akcji na koniec okresu	41 690 496	41 690 496

Akcje zarezerwowane na potrzeby przyszłych emisji	31.12.2009	31.12.2008
<i>Akcje niewyemitowane do dnia bilansowego:</i>		
Akcje serii G (wartość nominalna 1 akcji 0,25 PLN)	1 010 712	1 010 712
Liczba akcji zarezerwowanych na koniec okresu	1 010 712	1 010 712

Na dzień bilansowy akcje Spółki dominującej nie pozostawały w jej posiadaniu, ani też w posiadaniu jednostek zależnych i stowarzyszonych.

15.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W 2009 roku Spółka dominująca nie przeprowadziła emisji akcji. Ostatnia emisja akcji została przeprowadzona w 08/2007 roku. Wyemitowano wówczas akcje serii F. Informacje na temat tej emisji znajdują się w tabeli poniżej (dane w tabeli podano w pełnych złotych):

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Cena emisyjna (PLN)	Liczba akcji	Wartość emisji	Wartość nominalna (-)	Koszty emisji (-)	Nadwyżka ze sprzedaży akcji
Emisja akcji serii F	5,30	8 000 000	42 400 000	-2 000 000,00	(1 411 747)	38 988 253

15.3. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	Kapitał z wyceny programów płatności akcjami	Skumulowane inne dochody całkowite wg tytułów:						Pozostałe kapitały razem
		Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty zabezpieczające przepływy pien.	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagr.	Udział w innych dochodach całk. jednostek wycenianych metodą praw wł.	Inne dochody całkowite razem	
Saldo na początek poprzedniego okresu								
Korekta błęd podstawowego								
Wycena opcji (program płatności akcjami)	158							158
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (przeniesienie do kapitału ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej)								
Inne całkowite dochody za poprzedni okres								
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych								
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeliczanych środków trwałych)								
Saldo na koniec poprzedniego okresu	158							158
Wycena opcji (program płatności akcjami)								
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (przeniesienie do kapitału ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej)								
Inne całkowite dochody za okres od 01.01 do 31.12.2008 roku								
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych								
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeliczanych środków trwałych)								
Saldo na dzień 31.12.2008 roku	158							158
Wycena opcji (program płatności akcjami)								
Emisja akcji w związku z realizacją opcji (przeniesienie do kapitału ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej)								
Inne całkowite dochody za okres od 01.01 do 31.12.2009 roku					312	-446		-134
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych					-60			-60

Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)							-	-
Saldo na dzień 31.12.2009 roku	158			252	-446	-	-194	-36

15.4. Programy płatności akcjami

W dniu 24.09.2008 roku NWZA MAKRUM SA podjęło Uchwałę w sprawie przyjęcia programu motywacyjnego dla kadry menedżerskiej oraz kluczowych pracowników MAKRUM S.A. Programem objętych zostanie 2 000 000 akcji zwykłych na okaziciela serii H obejmowanych w zamian za wyemitowane przez Spółkę warianty subskrypcyjne serii C. Każdy warrant serii C będzie uprawniał posiadacza do objęcia jednej akcji serii H, po cenie emisyjnej nie niższej niż 2,25 zł (Uchwała nr 10 NWZA z 16.12.2009 r. – zmiana w stosunku do pierwotnej Uchwały z 24.09.2008 r. – informacje opublikowane w raportach bieżących).

Osoby uprawnione nabywają prawo do realizacji praw wynikających z objętych warrantów w terminie po trzech latach licząc od upływu roku za jaki liczone są opisane kryteria przydziału. Termin wykonania praw z warrantów subskrypcyjnych upływa z dniem 31.12.2014 roku.

Utrata prawa do nabycia warrantów za dany rok następuje w przypadku:

- a) rozwiązania umowy o pracę lub kontraktu menedżerskiego, innej umowy o świadczenie usług, odwołania lub rezygnacji przed 31 grudnia danego roku objętego programem,
- b) wygaśnięcia, przed wyżej określonym terminem, umowy o pracę zawartej na czas oznaczony, chyba że w terminie jednego miesiąca od daty wygaśnięcia umowy, z uprawnionym zawarta zostanie kolejna umowa o pracę na stanowisku uprawniającym do objęcia Warrantów.

Prawo do nabycia Warrantów subskrypcyjnych przez Osoby Uprawnione powstaje z chwilą spełnienia się w danym roku kryteriów przydziału. Podstawa do określenia Kryteriów Przydziału są 2 parametry: zysk netto na akcje w każdym z lat trwania Programu Motywacyjnego oraz kurs rynkowy akcji na okaziciela Spółki, które są notowane na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., przy czym:

I. 60% Warrantów subskrypcyjnych – TYP A (tj. 390 000 warrantów za 2008 i 2009 oraz 420 000 za 2010 rok) przeznaczonych do objęcia w czasie trwania Programu Motywacyjnego zostanie przydzielona Osobom Uprawnionym, jeżeli parametr skonsolidowanego zysku netto Grupy Makrum wyrażonego wskaźnikiem ESP (iloraz skonsolidowanego zysku netto Spółki i średniej ważonej liczby akcji tworzących kapitał zakładowy Spółki w roku obrotowym, za który dokonuje się wyliczeń) zwanych dalej zyskiem netto na akcje, osiągnie wielkości określone poniżej:

- a) za 2008 rok – zysk netto na akcje* w 2008 roku będzie wyższy niż 0,208 zł,
- b) za 2009 rok – zysk netto na akcje* w 2009 r. będzie wyższy o nie mniej niż 20% w porównaniu ze zyskiem netto na akcje w 2008 roku, jednak nie niższym niż 0,249 zł,
- c) za 2010 rok – zysk netto na akcje* w 2010 r. będzie wyższy o nie mniej niż 20% w porównaniu z zyskiem netto na akcje w 2009 roku, jednak nie niższym niż 0,291 zł.

** bez uwzględnienia wpływu na wynik netto efektów finansowych następujących transakcji: urealnienia w księgach Makrum S.A. majątku nabytego po upadłej Stoczni Pomerania (przewidywany łączny pozytywny wpływ na wynik netto 2008 wynosi 18 mln zł.) wraz z późniejszymi odpisami aktualizacyjnymi, kar otrzymanych w 2008r. od kontrahentów za nieterminowa realizacje zleceń otrzymanych w 2006-2007 r. (przewidywany łączny wpływ na wynik netto 2008 wynosi 0,65 mln zł.), strat poniesionych w 2008 r. na zleceniach otrzymanych w 2006-2007 (przewidywany łączny wpływ na wynik netto 2008 r. wynosi 1 mln*

zł.), wyniku na przeszacowaniu majątku aktualnego i przyszłego (w tym odpisy aktualizacyjne majątku nabytego po upadłej Stoczni Pomerania), wyniku na sprzedaży majątku trwałego oraz efektów finansowych transakcji pozornych, odpisów aktualizujących wartość zapasów zakupionych przed 2008 r.

II. 40% Warrantów subskrypcyjnych – TYP B (tj. 260 000 warrantów za 2008 i 2009 oraz 280 000 za 2010 rok) przeznaczonych do objęcia w czasie trwania Programu Motywacyjnego zostanie przydzielona Osobom Uprawnionym, jeżeli parametr kursu rynkowego akcji Makrum względem indeksu WIG osiągnie w kolejnych latach wielkości określone poniżej:

1. za 2008 rok będzie spełniony warunek: $M1/M2 \geq 1,05 * W1/W2$

gdzie:

M1- średnia cena ważona wolumenem obrotu akcjami Makrum S.A. na GPW za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca 2009 roku ,

M2- średnia cena ważona wolumenem obrotu akcjami Makrum S.A. na GPW za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 31 grudnia 2008 roku,

W1- średnia arytmetyczna wartość WIG za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca 2009 roku,

W2- średnia arytmetyczna wartość WIG za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 31 grudnia 2008 roku

2. za 2009 rok będzie spełniony warunek: $M1/M2 \geq 1,05 * W1/W2$

gdzie:

M1- średnia cena ważona wolumenem obrotu akcjami Makrum S.A. na GPW za okres trzech

miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca 2010 roku,

M2- średnia cena ważona wolumenem obrotu akcjami Makrum S.A. na GPW za okres trzech

miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca 2009 roku,

W1- średnia arytmetyczna wartość WIG za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca

2010 roku,

W2- średnia arytmetyczna wartość WIG za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca

2009 roku

3. za 2010 rok będzie spełniony warunek: $M1/M2 \geq 1,05 * W1/W2$

gdzie:

M1- średnia cena ważona wolumenem obrotu akcjami Makrum S.A. na GPW za okres trzech

miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca 2011 roku,

M2- średnia cena ważona wolumenem obrotu akcjami Makrum S.A. na GPW za okres trzech

miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca 2010 roku,

W1- średnia arytmetyczna wartość WIG za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca

2011 roku,

W2- średnia arytmetyczna wartość WIG za okres trzech miesięcy wstecz od dnia 30 czerwca

2010 roku

Informacje dotyczące nabywania uprawnień do obejmowania warrantów zawierają Uchwały NWZA MAKRUM S.A. z 24.09.2008 r., 18.03.2009 r. oraz 16.12.2009 r. Treści Uchwał zostały opublikowane w raportach bieżących i są dostępne na stronie internetowej Spółki.

Transza za rok 2008 – informacja poniżej:

Wartość godziwą usług świadczonych przez beneficjentów programu oszacował dla Spółki licencjonowany aktuariusz. Wycień dokonano poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych. Aktuariusz przyjął założenia i zastosował metodologię wyceny instrumentów pochodnych w oparciu o rozwinięcie tzw. modelu Blacka-Scholesa-Mertona.

Wycena uprawnień na 31.12.2008 – dane wejściowe do modelu i wartość przyznanych uprawnień (transza na rok 2008)

	Uprawnienia TYP A	Uprawnienia TYP B
Dzień przyznania	31.10.2008 r.	
Klasyfikacja warunków	nierynkowe	Rynkowe
Cena akcji na dzień przyznania	2,98 zł	
Wartość WIG na dzień przyznania	28397,06	
Zmienność historyczna ceny akcji	55 %	
Liczba akcji wyemitowanych na dzień przyznania	41 690 496	
Stopa procentowa wolna od ryzyka	5,77 %	
Dywidendy	w okresie ostatnich 3 lat obrotowych nie dokonywano wypłaty dywidendy. Nie ma formalnie spisanej polityki dywidendowej i w obliczeniach przyjęto dywidendę na zanedbywalnym poziomie.	
Liczba przyznanych uprawnień	270 000	180 000
Wartość pojedynczych uprawnień	1, 59 zł	0,88 zł
Całkowity koszt ujęty w okresie	-	158 400 zł
Uprawnienia przyznane osobom zarządzającym	114 000	76 000

W okresie od dnia obowiązywania programu do dnia bilansowego żadne z przyznaných praw do obejmowania warrantów nie zostały umorzone, wykonane ani nie wygasły.

Transza za rok 2009 – nie przyznano uprawnień.

Transza za rok 2010 – nie przyznano uprawnień.

15.5. Udziały mniejszości – nie występują, gdyż Makrum S.A. posiada 100 % udziałów spółki zależnej Heilbronn Pressen GmbH z siedzibą w Heilbronn Niemczech.

Nota 16 – Świadczenia pracownicze

16.1. Koszty świadczeń pracowniczych

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Koszty wynagrodzeń	16 819	19 547
Koszty ubezpieczeń społecznych	2 995	3 491
Koszty programów płatności akcjami		158
Koszty przyszłych świadczeń (rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne)	351	
Koszty świadczeń pracowniczych razem	20 165	23 196

W Grupie Kapitałowej realizowany jest program motywacyjny. Szczegółowe informacje o programach płatności akcjami przedstawiono w punkcie 15.4.

16.2. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych ujęte w bilansie obejmują:

Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
<i>Krótkoterminowe świadczenia pracownicze:</i>				
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	858	1 138		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	890	1 119		
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	575	296		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 322	2 553		
<i>Inne długoterminowe świadczenia pracownicze:</i>				
Rezerwy na nagrody jubileuszowe				
Rezerwy na odprawy emerytalne	10	17	188	208
Pozostałe rezerwy				
Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	10	17	188	208
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych razem	2 332	2 570	188	208

Na zmianę stanu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych wpływ miały następujące pozycje:

Zmiana stanu rezerw na inne długoterminowe świadczenia pracownicze	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne	pozostałe	razem
za okres od 01.01 do 31.12.2009 roku				
Stan na początek okresu		225		225

<i>Zmiany ujęte w rachunku zysków i strat:</i>				
Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia		39		39
Koszty odsetek		13		13
Zyski (-) lub straty (+) aktuarialne		-58		-58
<i>Zmiany bez wpływu na rachunek zysków i strat:</i>				
Wypłacone świadczenia (-)		-21		-21
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych				
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)				
Wartość bieżąca rezerw na dzień 31.12.2009 roku		198		198
<i>za okres od 01.01 do 31.12.2008 roku</i>				
Stan na początek okresu		179		179
<i>Zmiany ujęte w rachunku zysków i strat:</i>				
Koszty bieżącego i przeszłego zatrudnienia		26		26
Koszty odsetek		10		10
Zyski (-) lub straty (+) aktuarialne		40		40
<i>Zmiany bez wpływu na rachunek zysków i strat:</i>				
Wypłacone świadczenia (-)		-29		-29
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych				
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)				
Wartość bieżąca rezerw na dzień 31.12.2008 roku		225		225

Wartość bieżącą rezerw ujęto w oparciu o wycenę sporządzoną przez niezależnego aktuarium, który przyjął przy wycenie świadczeń następujące założenia :

	31.12.2009	31.12.2008
Stopa dyskonta	6%	5,5%
Przewidywany wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	3%	3%
Średnia inflacja	2,5%	2,5%

Nota 17 – Pozostałe rezerwy

Wartość rezerw ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz ich zmiany w poszczególnych okresach przedstawiały się następująco:

Pozostałe rezerwy	Rezerwy krótkoterminowe		Rezerwy długoterminowe	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Rezerwy na sprawy sądowe				
Rezerwy na straty z umów budowlanych	710	1		
Rezerwy na koszty restrukturyzacji				
Inne rezerwy	98	88		
Pozostałe rezerwy razem	808	89		

Zmiany stanu rezerw	Rezerwy na:			
	sprawy sądowe	straty z umów budowlanych	inne	razem

<i>za okres od 01.01 do 31.12.2009 roku</i>				
Stan na początek okresu		1	88	89
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie		710	10	720
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)				
Wykorzystanie rezerw (-)		-1		-1
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych				
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)				
Stan rezerw na dzień 31.12.2009 roku	-	710	98	808
<i>za okres od 01.01 do 31.12.2008 roku</i>				
Stan na początek okresu	414	763		1 177
Zwiększenie rezerw ujęte jako koszt w okresie				
Rozwiązanie rezerw ujęte jako przychód w okresie (-)	-374			-374
Wykorzystanie rezerw (-)	-40	-763		-803
Zwiększenie przez połączenie jednostek gospodarczych		1	88	89
Pozostałe zmiany (różnice kursowe netto z przeliczenia)				
Stan rezerw na dzień 31.12.2008 roku	-	1	88	89

Grupa nie tworzyła rezerw na koszty restrukturyzacji.

Nota 18 – Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (patrz również nota nr 9) przedstawiają się następująco:

Zobowiązania długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania – nie występują

Zobowiązania krótkoterminowe:

	31.12.2009	31.12.2008
<i>Zobowiązania finansowe (MSR 39):</i>		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	11 016	5 711
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	118	904
Inne zobowiązania finansowe		
Zobowiązania finansowe	11 134	6 615
<i>Zobowiązania niefinansowe (poza MSR 39):</i>		
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	612	502
Przedpłaty i zaliczki otrzymane na dostawy		
Zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną		
Zaliczki otrzymane na usługi budowlane	8 794	1 890
Inne zobowiązania niefinansowe	1 058	1 051
Zobowiązania niefinansowe	10 464	3 443
Zobowiązania krótkoterminowe razem	21 598	10 058

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług uznawana jest przez Grupę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej (patrz nota nr 9.7).

Informacja o zobowiązaniach z tytułu umów o usługę budowlaną została zaprezentowana w notcie nr 20.

Nota 19 – Rozliczenia międzyokresowe

	Rozliczenia krótkoterminowe		Rozliczenia długoterminowe	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
<i>Aktywa - rozliczenia międzyokresowe:</i>				
Czynsze najmu				
Inne koszty opłacone z góry	216	98		
Aktywa - rozliczenia międzyokresowe razem	216	98		
<i>Pasywa - rozliczenia międzyokresowe:</i>				
Dotacje otrzymane				
Przychody przyszłych okresów				
Inne rozliczenia	85	56		
Pasywa - rozliczenia międzyokresowe razem	85	56		

Nota 20 – Umowy o usługę budowlaną

W 2009 roku Grupa Kapitałowa ujęła w rachunku zysków i strat przychody z tytułu umów o usługę budowlaną w kwocie 56 884 tys. PLN (2008 rok: 82 950 tys. PLN).

Kwoty ujęte w bilansie dotyczą umów o usługę budowlaną będących w trakcie realizacji na dzień bilansowy. Kwoty należności z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ustalone jako suma poniesionych kosztów z tytułu kontraktów budowlanych powiększona o zysk (lub pomniejszona o poniesione straty) oraz pomniejszona o faktury częściowe. Wartość należności oraz zobowiązań z tytułu umów o usługę budowlaną prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2009	31.12.2008
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	18 493	21 075
Zyski narastająco ujęte do dnia bilansowego (+)	5 101	14 636
Straty narastająco ujęte do dnia bilansowego (-)	-710	-1
Przychody z umowy narastająco ujęte do dnia bilansowego	22 884	35 710
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego (faktury częściowe)	10	296
Rozliczenie z tytułu umów na dzień bilansowy (per saldo), w tym:	22 875	35 414
należności z tytułu umów o usługę budowlaną	22 875	35 414
zobowiązania z tytułu umów o usługę budowlaną	-	-

Zaliczki otrzymane od zamawiających z tytułu umów o usługę budowlaną zostały ujęte w pozostałych zobowiązaniach niefinansowych (patrz nota nr 18) i na dzień 31.12.2009 roku wynoszą 8 794 tys. PLN (31.12.2008 rok: 1 890 tys. PLN,).

Kwoty zatrzymane z tytułu umów o usługę budowlaną nie występują.

Szacowane wyniki z umów o usługę budowlaną	31.12.2009	31.12.2008
Kwota przychodów z usług budowlanych początkowo ustalona w umowie	32 678	47 507
Zmiana przychodów z umowy		
Łączna kwota przychodów z umowy	32 678	47 507
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	18 493	21 075
Koszty pozostające do realizacji umowy	6 081	6 731
Szacunkowe łączne koszty umowy	24 574	27 806

Szacunkowe łączne wyniki z umów o usługę budowlaną, w tym:	8 104	19 701
zyski	8 814	19 702
straty (-)	-710	-1

Pozycje sprawozdania finansowego dotyczące umów o usługę budowlaną są wartościami opartymi na najlepszych szacunkach Zarządu Spółki dominującej, jednakże są obarczone pewnym stopniem niepewności, co zostało omówione w części sprawozdania dotyczącej stosowanych zasad rachunkowości w punkcie dotyczącym niepewności szacunków.

Nota 21 – Przychody i koszty operacyjne

21.1. Koszty według rodzaju

	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Amortyzacja	5,6	4 312	4 148
Świadczenia pracownicze	16	20 331	23 038
Zużycie materiałów i energii		25 013	33 502
Usługi obce		10 405	9 345
Podatki i opłaty		1 998	1 787
Koszty prac badawczych i rozwojowych nieujęte w wartościach niematerialnych	5		
Pozostałe koszty rodzajowe		2 311	1 038
Koszty według rodzaju razem		64 371	72 858
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		587	2 084
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku (+/-)		227	-175
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby (-)		-3 403	-958
Koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu		61 782	73 809

21.2. Pozostałe przychody operacyjne

	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych			252
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	8		
Odwrocenie odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	5,6		
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności finansowych	12	220	156
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość należności niefinansowych			
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	11	156	228
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	17	93	79
Otrzymane kary i odszkodowania		10 012	881
Dotacje otrzymane	19		
Inne przychody		623	344
Pozostałe przychody operacyjne razem		1 104	1 939

21.3. Pozostałe koszty operacyjne

	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		129	
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	8		
Odpisy z tytułu utraty wartości wartości firmy	4		
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości	5,6		

niematerialnych			
Odpisy aktualizujące wartość należności finansowych	12	10 241	217
Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych			
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	11	120	166
Odwroćenie odpisów aktualizujących wartość zapasów (-)	11		
Utworzenie rezerw	17		328
Zapłacone kary i odszkodowania			
Inne koszty		341	963
Pozostałe koszty operacyjne razem		10 831	1 674

Nota 22 – Przychody i koszty finansowe

22.1. Przychody finansowe

	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (lokaty)	13	784	970
Pożyczki i należności	12,9B	2	343
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	9C		
Przychody z odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		785	1 312
<i>Zyski z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:</i>			
Instrumenty pochodne handlowe	9B		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	9B	555	
Akcje spółek notowanych	9C		
Dłużne papiery wartościowe	9C		
Jednostki funduszy inwestycyjnych	9C		
Zyski z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		555	
<i>Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych:</i>			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13 9B		
Pożyczki i należności	12 7,9D		
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	18		
Zyski (straty) (+/-) z tytułu różnic kursowych			
Zyski z aktywów dostępnych do sprzedaży przeniesione z kapitału Dywidendy z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	9C		
Odwroćenie odpisów aktualizujących wartość należności i pożyczek Odwroćenie odpisów aktualizujących wartość inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności	9B, 12 9C 9B		
Odsetki od aktywów finansowych objętych odpisem aktualizującym Inne przychody finansowe	12	21	19 057
Przychody finansowe razem		1 361	20 369

22.2. Koszty finansowe

	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:</i>			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	7	425	185
Kredyty w rachunku kredytowym	9D		
Kredyty w rachunku bieżącym	9D	898	1 354
Pożyczki	9D	26	40
Dłużne papiery wartościowe	9D		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18	65	127
Koszty odsetek dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		1 414	1 706
<i>Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:</i>			
Instrumenty pochodne handlowe	9B		
Instrumenty pochodne zabezpieczające	9B	26	
Akcje spółek notowanych	9C		
Dłużne papiery wartościowe	9C		
Jednostki funduszy inwestycyjnych	9C		
Straty z wyceny oraz realizacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		26	-
<i>Zyski (straty) (-/+) z tytułu różnic kursowych:</i>			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	2 895	10 979
Pożyczki i należności	9B,12	682	-577
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	9D,18	-57	2 923
Zyski (straty) (-/+) z tytułu różnic kursowych		3 520	13 325
Straty z aktywów dostępnych do sprzedaży przeniesione z kapitału	9C		
Odpisy aktualizujące wartość należności i pożyczek	9B, 12		299
Odpisy aktualizujące wartość inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności	9C		
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	9C		123
Inne koszty finansowe		112	361
Koszty finansowe razem		5 072	15 813

Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących działalności operacyjnej ujmowane są przez Grupę jako pozostałe koszty operacyjne (patrz nota nr 21).

Wycena oraz realizacja instrumentów pochodnych zabezpieczających wpływa przede wszystkim na przychody oraz koszty działalności operacyjnej Grupy.

Nota 23 – Podatek dochodowy

	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>Podatek bieżący:</i>			
Rozliczenie podatku za okres sprawozdawczy			39
Korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy			
Podatek bieżący			39

<i>Podatek odroczony:</i>			
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	10	-1 669	2 604
Rozliczenie niewykorzystanych strat podatkowych	10		
Podatek odroczony		-1 669	2 604
Podatek dochodowy razem		-1 669	2 643

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie toczyły się żadne spory z władzami podatkowymi.

Uzgodnienie podatku dochodowego obliczonego stawką 19 % od wyniku przed opodatkowaniem z podatkiem dochodowym wykazany w rachunku zysków i strat przedstawia się następująco:

	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Wynik przed opodatkowaniem		-1 482	24 308
Stawka podatku stosowana przez Spółkę dominującą		19%	19%
Podatek dochodowy wg stawki krajowej Spółki dominującej		-282	4 618
<i>Uzgodnienie podatku dochodowego z tytułu:</i>			
Stosowania innej stawki podatkowej w spółkach Grupy (+/-)			
Przychodów nie podlegających opodatkowaniu (-)		-3 501	-4 353
Kosztów trwale nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów (+)		2 114	2 378
Wykorzystania uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych (-)			
Nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od ujemnych różnic przejściowych (+)	10		
Nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od strat podatkowych (+)	10		
Korekty obciążenia podatkowego za poprzednie okresy (+/-)			
Podatek dochodowy		-1 669	2 643
Zastosowana średnia stawka podatkowa		113%	11%

Stawki podatkowe stosowane przez spółki grupy	Nota	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Polska		19%	19%
Niemcy		29%	-

Nota 24 – Zysk na akcję i wypłacone dywidendy

24.1. Zysk na akcję

Zysk na akcję liczony jest według formuły zysk netto przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego podzielony przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w danym okresie.

Przy wyliczeniu zarówno podstawowego jak i rozwodnionego zysku (straty) na akcję Grupa stosuje w liczniku kwotę zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom podmiotu dominującego tzn. nie występuje efekt rozładniający wpływający na kwotę zysku (straty).

Przy kalkulacji rozwodnionego zysku na akcję w mianowniku wzoru uwzględniany jest rozważający wpływ opcji zamiennych na akcje (patrz punkt 15 dotyczący programów płatności akcjami), przy czym program funkcjonujący w Grupie nie powodował w okresie bilansowym ani w okresie porównywalnym efektu rozwodnienia.

Kalkulację podstawowego oraz rozwodnionego zysku (straty) na akcję wraz z uzgodnieniem średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji przedstawiono poniżej.

Zysk na akcje	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>Liczba akcji stosowana jako mianownik wzoru</i>		
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	41 690 496	41 690 496
Rozważający wpływ opcji zamiennych na akcje		
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	41 690 496	41 690 496
<i>Działalność kontynuowana</i>		
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej w pełnych złotych	187 597	21 664 363
Podstawowy zysk (strata) na akcję (PLN)	0,00	0,52
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (PLN)	0,00	0,52
<i>Działalność zaniechana</i>		
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		
Podstawowy zysk (strata) na akcję (PLN)		
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (PLN)		
<i>Działalność kontynuowana i zaniechana</i>		
Zysk (strata) netto w pełnych złotych	187 597	21 664 363
Podstawowy zysk (strata) na akcję (PLN)	0,00	0,52
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (PLN)	0,00	0,52

24.2. Dywidendy

Nie wypłacono dywidendy za poprzedni rok oborowy. Zatwierdzony zysk netto w całości przeznaczony został na zasilenie kapitału.

Nota 25 – Przepływy pieniężne

W celu ustalenia przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej dokonano następujących korekt zysku (straty) przed opodatkowaniem:

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
<i>Korekty:</i>		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	3 560	3 703
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartości niematerialne	647	483
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych		
Zmiana wartości godziwej aktywów (zobowiązań) finans. wycenianych przez rachunek zysków i strat		
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych przeniesione z kapitału	-809	
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych		

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Zysk (strata) ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	107	-170
Zysk (strata) ze sprzedaży aktywów finansowych (innych niż instrumenty pochodne)		
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	9	3 752
Koszty odsetek	1 647	1 761
Przychody z odsetek i dywidend		
Koszt płatności w formie akcji (programy motywacyjne)		
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		
Inne korekty	-7	-18 868
Korekty razem	5 154	-9 339
Zmiana stanu zapasów	-4 326	1 986
Zmiana stanu należności	-5 829	-2 890
Zmiana stanu zobowiązań	4 332	11 184
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	4 357	119
Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych	12 540	-19 310
Zmiany w kapitale obrotowym	11 075	-8 911

Grupa Kapitałowa dla celów sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych klasyfikuje środki pieniężne w sposób przyjęty do prezentacji w bilansie (patrz nota nr 13). W sprawozdaniu nie wystąpiły różnice między bilansową zmianą stanu środków pieniężnych a zmianą prezentowaną w rachunku przepływów pieniężnych.

Nota 26 – Transakcje z podmiotami powiązanymi

Poniższa tabela zawiera wykaz podmiotów powiązanych wraz z rodzajem powiązania oraz informacje o transakcjach zawartych przez Spółkę z tymi podmiotami.

Podmioty powiązane w okresie 01.01-31.12.2009 roku (tys. PLN)												
lp.	nazwa podmiotu	rodzaj powiązania	uwagi	należności	aktywa finansowe	zobowiązania	zobowiązania finansowe	przychody ze sprzedaży	KWS	zakup (obroty)	przychody finansowe	koszty finansowe
1	Immibile	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu			63		47	21	342		
2	Vera sp. z o.o.	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu									
3	PBH	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu									
4	OŻ Zelmak Sp. z o.o.	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu Makrum będącego jednocześnie do dnia 23.01.2009 r. jedynym właścicielem OŻ Zelmak Sp. z o.o.					15	16	55		
5	Rafał Jerzy - Prezes Zarządu	osobowe	Prezes Zarządu Makrum, większościowy akcjonariusz							289		
6	Dariusz Szczypiński	osobowe	Wiceprezes Zarządu MAKRUM S.A. od 07.09.2007 r. do 25.09.2009 r. , Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 16.12.2009 r.									
7	Waldemar Kapelewski	osobowe	Wiceprezes Zarządu MAKRUM S.A. od 14.01.2009 r. do 24.06.2009 r.,									
8	Siegmund Zasada	osobowe	Wiceprezes Zarządu MAKRUM SA, od 01.12.2008 r. do 01.12.2009 r.									
9	Wojciech Staszak	osobowe	Członek Zarządu MAKRUM S.A. od 16.12.2009 r.									
10	Grzegorz Szymański	osobowe	Przewodniczący Rady Nadzorczej MAKRUM S.A.									
11	Jerzy Nadarzewski	osobowe	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej									
12	Tomasz Filipiak	osobowe	Sekretarz Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 18.03.2009 r.									

13	Beata Jerzy	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A.										
14	Jacek Masiota	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 24.09.2008 r.										
15	Sławomir Winiecki	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 24.09.2008 r.										
16	Agata Kasica	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 24.09.2008 do 24.06.2009 r.										
17	Euroinvest CDI Sp. z o.o.;	osobowe	powiązanie poprzez osobę p. Sławomira Winieckiego (Prezes Zarządu w CDI - Członek RN W Makrum S.A.)			26					326		
18	Masiota i Wspólnicy Adwokacka Spółka Partnerska	osobowe	powiązanie poprzez osobę Członka Rady Nadzorczej p. Jacka Masiotę								5		
19	KPMI SARL z siedzibą w Nantes we Francji	osobowe	powiązanie poprzez osobę p. Waldemara Kapelewskiego Wiceprezesa Zarządu do 24.06.2009 r.					8	8		295		
SUMA:						89		70	45		1 312		-

Podmioty powiązane w okresie 01.01-31.12.2008 roku (tys. PLN)												
lp.	nazwa podmiotu	rodzaj powiązania	uwagi	należności	aktywa finansowe	zobowiązania	zobowiązania finansowe	przychody ze sprzedaży	KWS	zakup (obroty)	przychody finansowe	koszty finansowe
1	Immoble	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu			11		24	19	72		
2	Vera sp. z o.o.	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu									
3	PBH sp. z o.o.	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu	13		5		72	62	4		
4	OŻ Zelmak Sp. z o.o.	osobowe	powiązanie poprzez osobę Prezesa Zarządu Makrum będącego jednocześnie do dnia 23.01.2009 r. jedynym właścicielem OŻ Zelmak Sp. z o.o.	113		193		1 493	1 035	1 430	341	299
5	Rafał Jerzy - Prezes Zarządu	osobowe	Prezes Zarządu Makrum, większościowy akcjonariusz			9				35		
6	Dariusz Szczypiński	osobowe	Wiceprezes Zarządu MAKRUM S.A. od 07.09.2007 r. do 25.09.2009 r.									
7	Waldemar Kapelewski	osobowe	Wiceprezes Zarządu MAKRUM S.A. od 14.01.2009 r. do 24.06.2009 r.,									

8	Siegmund Zasada	osobowe	Wiceprezes Zarządu MAKRUM SA, od 01.12.2008 r. do 01.12.2009 r.										
9	Grzegorz Szymański	osobowe	Przewodniczący Rady Nadzorczej MAKRUM S.A.										
10	Jerzy Nadarzewski	osobowe	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej										
11	Tomasz Filipiak	osobowe	Sekretarz Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 18.03.2009 r.										
12	Beata Jerzy	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A.										
13	Wojciech Sobczak	osobowe	Członek Rady Nadzorczej do 23.07.2008 r.										
14	Beata Weiss	osobowe	Członek Rady Nadzorczej od 20.11.2007 r. do 24.09.2008 r.										
15	Jacek Masiota	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 24.09.2008 r.										
16	Sławomir Winiecki	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 24.09.2008 r.										
17	Agata Kasica	osobowe	Członek Rady Nadzorczej MAKRUM S.A. od 24.09.2008 do 24.06.2009 r.										
18	Euroinvest CDI Sp. z o.o.;	osobowe	powiązanie poprzez osobę p. Sławomira Winieckiego (Prezesa Zarządu w CDI - Członek RN W Makrum S.A.)			72					59		
19	Masiota i Wspólnicy Adwokacka Spółka Partnerska	osobowe	powiązanie poprzez osobę Członka Rady Nadzorczej p. Jacka Masiotę										
20	KPMI SARL z siedzibą w Nantes we Francji	osobowe	powiązanie poprzez osobę p. Waldemara Kapelewskiego Wiceprezesa Zarządu do 24.06.2009 r.								41		
21	Pomerania Service Sp. z o.o.	kapitałowe	MAKRUM S.A. do 29.12.2008 posiadała 150 udziałów w kapitale zakładowym Pomerania Service sp. z o.o., o wartości nominalnej 1000 zł każdy, co stanowiło 49 % w kapitale własnym. Z uwagi na brak faktycznej kontroli wartość udziałów w trakcie roku obrotowego była objęta odpisem aktualizującym i odnieszona na wynik finansowy. W dniu 29.12.2008 r. Makrum S.A. zbyła udziały w Pomerania Service Sp. z o.o. na rzecz innych wspólników Pomerania Service Sp. z o.o.					301	232				
22	Pomerania Control Sp. z o.o.	inne	MAKRUM S.A. nie jest bezpośrednim udziałowcem, powiązanie poprzez Pomerania Service Sp. z o.o.					19	15				

23	Seatech Sp. z o.o.	Inne	MAKRUM S.A. nie jest bezpośrednim udziałowcem, powiązanie poprzez Pomerania Service Sp. z o.o.					943	725			
SUMA:				126	-	289	-	2 851	2 088	1 648	341	299

Nota 27 – Aktywa oraz zobowiązania warunkowe

Wartość zobowiązań warunkowych według stanu na koniec poszczególnych okresów (w tym dotyczących podmiotów powiązanych) przedstawia się następująco:

Zobowiązania warunkowe	31.12.2009	31.12.2008
<i>Wobec jednostki dominującej:</i> Poręczenie spłaty zobowiązań Gwarancje udzielone Gwarancje udzielone do umów o usługę budowlaną Sprawy sporne i sądowe Inne zobowiązania warunkowe		
Jednostka dominująca razem	-	-
<i>Wobec jednostek zależnych objętych konsolidacją:</i> Poręczenie spłaty zobowiązań Gwarancje udzielone Gwarancje udzielone do umów o usługę budowlaną Sprawy sporne i sądowe Inne zobowiązania warunkowe		
Jednostki zależne objęte konsolidacją razem	-	-
<i>Wobec jednostek stowarzyszonych:</i> Poręczenie spłaty zobowiązań Gwarancje udzielone Gwarancje udzielone do umów o usługę budowlaną Sprawy sporne i sądowe Inne zobowiązania warunkowe		
Jednostki stowarzyszone razem	-	-
<i>Wobec jednostek zależnych wyłączonych z konsolidacji oraz pozostałych podmiotów powiązanych:</i> Poręczenie spłaty zobowiązań Gwarancje udzielone Gwarancje udzielone do umów o usługę budowlaną Sprawy sporne i sądowe Inne zobowiązania warunkowe		
Jednostki zależne wyłączone z konsolidacji oraz pozostałe podmioty powiązane razem	-	-
<i>Wobec pozostałych jednostek:</i> Poręczenie spłaty zobowiązań Gwarancje udzielone Gwarancje udzielone do umów o usługę budowlaną Sprawy sporne i sądowe Sprawy sporne i sądowe z Urzędem Skarbowym Inne zobowiązania warunkowe	3 329 15 220	- 15 053
Pozostałe jednostki razem	18 549	15 053
Zobowiązania warunkowe razem	18 549	15 053

OPIS SPRAW SPORNYCH I SĄDOWYCH

Sprawa przed Sądem Apelacyjnym we Francji z powództwa firm SAS Portier i S.A. Gauder przeciwko Makrum. Sąd Apelacyjny (jako Sąd II instancji) w wyroku z dnia 5.03.2009 uwzględnił apelację złożoną przez Makrum i oddalił powództwo. Makrum apelowało na kwotę 89.405,00 EUR zasądzoną tytułem odszkodowania i 8.000,00 EUR tytułem kosztów postępowania. W miesiącu lutym 2010 Makrum zostało poinformowane, zgodnie z procedurą sądową, że firma Portier wniosła skargę kasacyjną od tego wyroku do francuskiego Sądu Najwyższego. Sąd II Instancji (Apelacyjny) wydał wyrok w oparciu m.in. o ekspertyzę dokonaną na zlecenie stron pozywających przez rzeczoznawcę (VINCOTTE INTERNATIONAL). W ekspertyzie jednoznacznie

stwierdzono, że wyprodukowane przez MAKRUM części nie nosiły wad fabrycznych, przez co MAKRUM uwalnia się od gwarancji umownej. Sędziowie orzekający w sprawie suwerennie stwierdzili, że strona przeciwna nie dostarczyła dowodów na istnienie „usterki materiałowej, wady konstrukcyjnej lub projektowej”. Sędziowie Apelacyjni suwerennie stwierdzili również, że jest niemożliwym przypisanie MAKRUM uwidocznionych usterek na dostarczonej części kilka miesięcy wcześniej, wobec braku jakiegokolwiek wady fabrycznej możliwej do stwierdzenia.

Sąd Kasacyjny nie jest uprawniony do orzekania odnośnie interpretacji faktów. Sąd Kasacyjny orzeka wyłącznie czy prawo zostało dobrze zastosowane. Fakty jednoznacznie zostały zinterpretowane przez Sąd Apelacyjny na korzyść MAKRUM, gdyż ekspertyza niezależnego rzeczoznawcy, tym bardziej iż powołanego przez POURTIER i GAUDER, w każdym przypadku kończyła się stwierdzeniem o braku wady fabrycznej zarzucanej MAKRUM.

Tym samym ryzyko, że skarga kasacyjna może odnieść skutek negatywny na sytuację majątkową MAKRUM jest bliskie zera.

Nota 28 – Ryzyko dotyczące instrumentów finansowych

Celem Grupy Kapitałowej jest dążenie do minimalizacji ryzyka finansowego, zgodnie założeniami Polityki Zarządzania Ryzykiem Finansowym, zatwierdzonej w maju 2009. Poniżej opisane zostały główne rodzaje ryzyka finansowego na jakie narażona jest Grupa, wrażliwość na ryzyko, stopień jego koncentracji oraz metody zarządzania ryzykiem.

Ryzyko cenowe

Stopień narażenia Grupy na inne ryzyko cenowe jest niski, ze względu na jednostkowy charakter produkcji i dostosowaną do niego kalkulację oraz krótki odstęp czasowy pomiędzy datą przygotowania kalkulacji a datą zakupu materiałów.

W związku z powyższym wrażliwość Grupy na realizację ryzyka cenowego jest niska.

Metody zarządzania ryzykiem: Grupa akceptuje obecny, niski poziom ryzyka.

Ryzyko walutowe

Działalność Grupy ma charakter międzynarodowy, co oznacza, że realizując zawarte zlecenia produkcyjne, otrzymuje środki w kilku walutach obcych, w przeważającej części w EURO.

Poza przychodami ze sprzedaży istotną pozycją podlegającą ryzyku kursowemu są zobowiązania finansowe, tj. kredyty oraz zobowiązania z tytułu leasingu.

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Grupy wyrażone w walutach obcych, przeliczone na PLN kursem zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy przedstawiają się następująco:

Aktywa i zobowiązania finansowe narażone na ryzyko walutowe		EUR	CHF	NOK	Wartość po przeliczeniu
<i>Stan na 31.12.2009</i>					
<i>Aktywa finansowe (+):</i>					
Pożyczki	9B				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	12	1 578			6 375
Pochodne instrumenty finansowe	9B				1 121
Pozostałe aktywa finansowe	9C				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	1			3
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>					
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9D		1 297		3 689
Leasing finansowy	7	787	3 266		12 620

Pochodne instrumenty finansowe	9B				15
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	18	664		1 061	3 349
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem		3 030	4 563	1 061	27 173
Stan na 31.12.2008					
<i>Aktywa finansowe (+):</i>					
Pożyczki	9B				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	12	2 561			10 359
Pochodne instrumenty finansowe	9B				
Pozostałe aktywa finansowe	9C				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13				
<i>Zobowiązania finansowe (-):</i>					
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	9D		1 362		3 849
Leasing finansowy	7	965	3 411		13 723
Pochodne instrumenty finansowe	9B				11 699
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	18	248			1 049
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem		3 774	4 773	-	40 678

Zarządzanie tego typu ryzykiem odbywa się drogą ustanawiania powiązań zabezpieczających (kontrakty pochodne forward na sprzedaż walut). Powiązania zabezpieczające zawierane są w momencie podpisania kontraktu na sprzedaż produktów i trwają do momentu wpłaty należności od kontrahenta, przy czym zabezpieczenie od momentu zawarcia kontraktu do dnia wystawienia faktury sprzedażowej ma charakter zabezpieczenia przepływów pieniężnych a od dnia wystawienia faktury do dnia zamknięcia kontraktu forward – charakter zabezpieczenia wartości godziwej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego oraz innych całkowitych dochodów w odniesieniu do aktywów oraz zobowiązań finansowych oraz wahań kursów walut w stosunku do PLN.

Należy wziąć pod uwagę, że instrumenty pochodne walutowe kompensują efekt wahań kursów, a zatem przyjmuje się, że ekspozycja na ryzyko dotyczy instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę na poszczególne dni bilansowe i jest korygowana o pozycję w instrumentach pochodnych.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe	Wahania kursu	Wpływ na wynik finansowy:				Wpływ na wynik finansowy:	
		EUR	CHF	NOK	razem	EUR	razem
Stan na 31.12.2009							
Wzrost kursu walutowego	10%	-1 112	-1 298	-54	-1 328	-1 040	-1 040
Spadek kursu walutowego	-10%	1 112	1 298	54	1 328	1 040	1 040
Stan na 31.12.2008							
Wzrost kursu walutowego	10%	522	-1 348	0	-826		
Spadek kursu walutowego	-10%	-522	1 348	0	826		

Ekspozycja na ryzyko walutowe ulega zmianom w ciągu roku w zależności od wolumenu transakcji przeprowadzanych w walucie. Niemniej powyższą analizę wrażliwości można uznać za reprezentatywną dla określenia ekspozycji na ryzyko walutowe.

Ryzyko stopy procentowej

Tego typu ryzyko skoncentrowane jest w grupie zobowiązań z tytułu kredytów oraz leasingu. Spółka dominująca posiada kredyty (część długo- i krótkoterminowa) oprocentowane zmienną stopą procentową (LIBOR, WIBOR) oraz zobowiązania z tytułu leasingu oparte na LIBOR, EURIBOR, WIBOR.

Ryzyko stopy procentowej jest obecnie niskie, ponieważ tzw. odsetkowe zobowiązania oprocentowane są zmiennymi stopami procentowymi, obecnie na niskim poziomie. Działalność kontrolna polega na bieżącej ocenie trendów w zakresie wysokości stóp odsetkowych celem wybrania odpowiedniego momentu dla zabezpieczenia tych stóp na jak najniższym poziomie.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego oraz innych całkowitych dochodów w odniesieniu do potencjalnego wahania stopy procentowej w górę oraz w dół o 1%.

Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej	Wahania stopy	Wpływ na wynik finansowy:		Wpływ na inne dochody całkowite:	
		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Wzrost stopy procentowej	1%	(170 100)	(113 400)	-	-
Spadek stopy procentowej	-1%	170 100	113 400	-	-

Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa zarządzania ryzykiem płynności wykorzystując oferty usług bankowych oraz rezerwowe linie kredytowe a także stale monitorując prognozowaną i bieżącą sytuację płynnościową celem jak najszybszej reakcji na pojawiające się odstępstwa.

Ważnym elementem polityki płynnościowej jest też dopasowywanie terminów zapadalności aktywów i zobowiązań.

W przypadku nadpłynności posiadane wolne środki pieniężne są przedmiotem depozytów bankowych z terminami zapadalności uzależnionymi od przyszłych zapotrzebowań na te środki pieniężne.

Nie przewiduje się problemów w wypełnieniu przez Grupę swoich bieżących zobowiązań.

Analiza planowanych na najbliższe okresy terminów wymagalności nie wskazuje na wysokie niedopasowanie tych terminów dla pozycji realizowanych należności i zobowiązań.

Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko płynności	Nota	Krótkoterminowe:		Długoterminowe:			Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
		do 6 m-cy	6 do 12 m-cy	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat		
<i>Stan na 31.12.2009</i>								
Kredyty w rachunku kredytowym	9D	189	188	908	653	4 145	6 083	3 689
Kredyty w rachunku bieżącym	9D	10 430	5 303				15 733	
Pożyczki	9D	118	116	443	104		781	742
Dłużne papiery wartościowe	9D							
Leasing finansowy	7	1 485	1 484	6 473	3 394	1 974	14 811	13 213
Pochodne instrumenty finansowe	9B	2	10	4			15	

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	18	10 861	272				11 134	
Ekspozycja na ryzyko płynności razem		23 086	7 374	7 828	4 151	6 119	48 558	17 644
<i>Stan na 31.12.2008</i>								
Kredyty w rachunku kredytowym	9D	199	161	521	676	4 283	5 840	3 870
Kredyty w rachunku bieżącym	9D	4 685	11 271				15 955	
Pożyczki	9D	123	121	464	317		1 025	1 928
Dłużne papiery wartościowe	9D							
Leasing finansowy	7	1 451	1 419	4 963	4 033	4 026	15 891	
Pochodne instrumenty finansowe	9B	6 498	5 200				11 699	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	18	6 592	23				6 615	
Ekspozycja na ryzyko płynności razem		19 548	18 195	5 948	5 025	8 309	57 025	5 798

Na poszczególne dni bilansowe Grupa posiadała ponadto wolne limity kredytowe w rachunkach bieżących w następującej wartości:

Linie kredytowe w rachunku bieżącym		31.12.2009	31.12.2008
Przyznane limity kredytowe		18 800	19 500
Wykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	9D	15 733	15 955
Wolne limity kredytowe w rachunku bieżącym		3 067	3 545

Ryzyko kredytowe

Charakter prowadzonej przez Grupę Makrum S.A. działalności – produkcja jednostkowa o wysokiej wartości- powoduje konieczność indywidualnego podejścia do ryzyka kredytowego potencjalnego odbiorcy.

Ryzyko kredytowe minimalizowane jest drogą wykorzystania instytucji ubezpieczenia należności. Stosowane są limity kredytowe wyznaczone przez ubezpieczyciela jako możliwe do objęcia ochroną ubezpieczeniową. Jakikolwiek odstępstwa od poziomu tych limitów pokrywane są zaliczkami od odbiorców.

Wysoka wartość pojedynczego kontraktu powoduje dużą koncentrację ryzyka na pojedynczym odbiorcy, jednak ubezpieczenie należności oraz współpraca tylko z wiarygodnymi finansowo klientami w znacznym stopniu redukuje to ryzyko.

Wartość bilansowa aktywów finansowych ujęta w niniejszym sprawozdaniu, po uwzględnieniu odpisów aktualizujących odpowiada maksymalnemu narażeniu na ryzyko kredytowe.

Aktywa finansowe narażone na ryzyko kredytowe	Nota	31.12.2009	31.12.2008
Pożyczki	9B	37	18
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	12	12 523	14 604
Pochodne instrumenty finansowe	9B	1 121	

Papiery dłużne	9C		
Jednostki funduszy inwestycyjnych	9C		
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych	9C		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13		
Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	27	3 329	
Ekspozycja na ryzyko kredytowe razem		17 009	14 621

Nota 29 – Zarządzanie kapitałem

Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem w celu zapewnienia zdolności kontynuowania działalności oraz zapewnienia oczekiwanej stopy zwrotu dla akcjonariuszy i innych podmiotów zainteresowanych jej kondycją finansową.

W tym celu monitoruje się poziom kapitału na podstawie wartości bilansowej kapitałów własnych powiększonych o pożyczki podporządkowane otrzymane od właściciela oraz pomniejszonych o kapitał z wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne.

Ponadto by monitorować zdolność obsługi długu, oblicza się wskaźnik długu (tj. zobowiązań z tytułu leasingu, kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych) do EBITDA (wynik z działalności operacyjnej skorygowany o koszty amortyzacji).

Powyższe cele pozostają w zgodzie z wymogami narzuconymi przez umowy kredytowe, które zostały szczegółowo przedstawione w notcie nr 9.6.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym przedstawione wyżej wskaźniki kształtowały się na następującym poziomie:

	31.12.2009	31.12.2008
<i>Kapitał:</i>		
Kapitał własny	93 341	93 349
Pożyczki podporządkowane otrzymane od właściciela	0	0
Kapitał z wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy (-)	-252	0
Kapitał	93 090	93 349
<i>Źródła finansowania ogółem:</i>		
Kapitał własny	93 341	93 349
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	20 164	20 779
Leasing finansowy	13 213	14 123
Źródła finansowania ogółem	126 718	128 251
Wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem	0,73	0,73
<i>EBITDA</i>		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 228	19 753
Amortyzacja	4 312	4 148
EBITDA	6 540	23 901
<i>Dług:</i>		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	20 164	20 779
Leasing finansowy	13 213	14 123
Dług	33 377	34 902
Wskaźnik długu do EBITDA	5,10	1,46

Nota 30 – Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu 31.12.2009 miały miejsce następujące zdarzenia, które nie wymagały ujęcia w sprawozdaniu finansowym za 2009 rok:

1. Zarząd MAKRUM S.A. w dniu 15 lutego 2010 r. przed Notariuszem w Bydgoszczy zawarł ze Spółką pod firmą: „BBB25” Spółka z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy (BBB25) umowę spółki jawnej. Firma spółki jawnej brzmi: DEVELOPMENT MAKRUM S.A. Spółka jawna. MAKRUM do utworzonej Spółki jawnej wniosła wkład niepieniężny w postaci nieruchomości (prawo wieczystego użytkowania gruntów o powierzchni 8,9620 ha oraz własności budynków i budowli na tym gruncie posadowionych) położonych w obrębie ulic: Leśnej, Sułkowskiego, Kamiennej i Dwernickiego w Bydgoszczy, na których prowadzona jest działalność gospodarcza MAKRUM. BBB25 wniosła wkład pieniężny. Wkład niepieniężny wniesiony przez MAKRUM został w umowie spółki jawnej określony na kwotę 14.225 tys. zł. Wartość ewidencyjna tych aktywów w księgach rachunkowych MAKRUM na dzień wniesienia aportu wynosiła 10.329 tys. zł. Prezesem Zarządu MAKRUM oraz BBB25 jest Rafał Jerzy. Umowa Spółki jawnej nie zawiera żadnych szczególnych postanowień, przy czym:
 - każdy wspólnik może reprezentować Spółkę samodzielnie,
 - każdy wspólnik jest uprawniony do prowadzenia spraw Spółki,
 - uchwały będą podejmowane jednomyślnie przez wszystkich wspólników,
 - udział MAKRUM w zyskach i stratach Spółki jawnej wynosi 99,50%,
 - ogół praw i obowiązków może być przeniesiony na inną osobę za zgodą wszystkich pozostałych wspólników.Ponadto w umowie przewidziano, że w przypadku zaistnienia przesłanek rozwiązania spółki jawnej i potrzeby przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, nieruchomości wniesione przez MAKRUM jako wkład zostaną w naturze zwrócone do MAKRUM. MAKRUM wynajęło wniesione do Spółki jawnej nieruchomości na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.
2. MAKRUM S.A. w dniu 04.03.2010 roku objęła 50% udziałów w kapitale zakładowym nowozałożonej Heilbronn Pressen Service GmbH z siedzibą w Heilbronn w Niemczech. Kapitał zakładowy HP Service wynosi 25 000,00 EUR. Podstawowym przedmiotem działalności nowej spółki będzie naprawa i serwis pras mechanicznych i hydraulicznych.
3. W dniu 28.04.2010 roku Zarząd MAKRUM S.A. Spółki podpisał z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie, Kujawsko-Pomorskim Centrum Korporacyjnym w Bydgoszczy, umowę z dnia 28.04.2010 roku - aneks do umowy kredytu o linię wielocalową wielowalutową na kwotę 16.500.000,00 PLN, w tym do kwoty 12.800.000,00 PLN Limitu Kredytowego na finansowanie bieżącej działalności oraz do kwoty 3.700.000,00 PLN na pokrycie ryzyka transakcji rynku finansowego – na okres kredytowania do dnia 30.04.2011 roku. Umowa przewiduje ponadto, że terminy ważności otwartych akredytyw w kwocie maksymalnej 10.800.000,00 PLN (mieszczącej się w Limicie Kredytowym) oraz termin rozliczenia kwoty na ryzyka transakcji rynku finansowego mogą wykroczać do 12 miesięcy poza okres kredytowania. Zabezpieczeniem spłaty umowy o kredyt między innymi są:
 - hipoteka umowna kaucyjna łączna do kwoty 18.000.000,00 PLN na nieruchomościach będących w użytkowaniu wieczystym DEVELOPMENT MAKRUM S.A. Spółka jawna (spółka zależna) położonych w Bydgoszczy przy ulicach Sułkowskiego, Leśnej i Dwernickiego;
 - sądowny zastaw rejestrowy na zapasach Spółki o wartości netto 5.077.000,00 PLN;

- sądowy zastaw rejestrowy na dwóch maszynach o łącznej wartości 3.470.000,00 PLN.

Pozostałe postanowienia umowy nie odbiegają od warunków rynkowych.

Umowa znacząca ze uwagi na przekroczenie wartości 10 % kapitałów własnych Spółki oraz ustanowienie ograniczonych praw rzeczowych na aktywach spółki zależnej o znacznej wartości

Nota 31 – Pozostałe informacje

31.1. Struktura właścicielska kapitału podstawowego

Wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na WZA wg stanu na dzień przekazania sprawozdania finansowego, tj. na dzień 30 kwietnia 2010 roku:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Ilość głosów na WZA	% udziału w strukturze akcjonariatu
Rafał Jerzy	11.935.200	11.935.200	28,63
Rafał Jerzy (we współwłasności z Beatą Jerzy)	18.147.724	18.147.724	43,53
BZ WBK AIB TFI S.A. działając w imieniu ARKA BZWBK Akcji FIO, Arka BZWBK Akcji środkowej i Wschodniej Europy FIO oraz Lukas FIO (patrz punkt 1 poniżej)	2.114.473	2.114.473	5,07
Fundusze inwestycyjne zarządzane przez DWS Polska TFI S.A. tj. DWS Polska F.I.O. Top 25 Małych Spółek, DWS Polska F.I.O. Zrównoważony, DWS Polska F.I.O. Akcji Plus, DWS Polska F.I.O. Akcji Spółek Eksportowych dws Pol Eq Ex Issue, DWS Polska F.I.O. Bezpiecznego Wzrostu Plusdws Polska, DWS Polska F.I.O. Top 50 Miss Plus, DWS Polska F.I.O. Zabezpieczenia Emerytalnedws F.I.O. Z.E.	2.118.418	2.118.418	5,08

Jednocześnie Spółka dominująca informuje, iż:

1. W dniu 14.01.2009 roku raportem bieżącym nr 3/2009 MAKRUM S.A. poinformowała, iż otrzymała wiadomość od Pana Rafała Jerzy – Prezesa Zarządu MAKRUM S.A. o zawarciu dnia 12.01.2009 r. umowy sprzedaży 400.000 sztuk akcji na rzecz IMMOBILE Spółka z o.o., w której Pan Rafał Jerzy jest Prezesem Zarządu i głównym udziałowcem Spółki dominującej.
2. W dniu 7.09.2009 roku raportem bieżącym nr 31/2009 MAKRUM S.A. poinformowała, iż otrzymała wiadomość od Pana Rafała Jerzy – Prezesa Zarządu MAKRUM S.A. o zawarciu dnia 4.09.2009 r. umowy darowizny 20.000 sztuk akcji na rzecz swojego syna.

Wykaz akcji lub uprawnień do nich (opcji) będących w posiadaniu grupy osób zarządzających i nadzorujących Spółkę wg stanu na dzień 30 kwietnia 2010 roku:

Akcjonariusz	Stan na 31.12.2009	Zwiększenia stanu posiadania	Zmniejszenia stanu posiadania	Stan na 31.12.2008
Członkowie Rady Nadzorczej				
Beata Jerzy (we współwłasności z Rafałem Jerzy)	18.147.724	-----		18.147.724
Członkowie Zarządu				
Rafał Jerzy	11.935.200	-----	420.000	12.355.200
Rafał Jerzy (we współwłasności z Beatą Jerzy)	18.147.724	-----		18.147.724

Nominalna wartość 1 akcji wynosi 0,25 zł.

Jednocześnie MAKRUM S.A. informuje, że w dniu 14.01.2008 roku otrzymał informację w trybie art. 160 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, iż osoba zobowiązana – będąca prokurentem Spółki kupiła w roku 2007 w ofercie publicznej 204 sztuk akcji MAKRUM S.A. po cenie emisyjnej PLN 5,30 o łącznej wartości PLN 1 081,20. Informacja ta została przekazana do wiadomości publicznej w dniu 14.01.2008 roku raportem bieżącym nr 2/2008.

Wykaz przyznanych uprawnień do obejmowania warrantów osobom pełniącym funkcje zarządcze w ramach programu motywacyjnego (w sztukach):

Beneficjent programu	Stan na 31.12.2009	Zwiększenia stanu posiadania	Zmniejszenia stanu posiadania	Stan na 31.12.2008
Członkowie Zarządu				
Dariusz Szczypiński	170 000		-	170 000
Siegmund Zasada	20 000		-	20 000

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Panowie Dariusz Szczypiński oraz Siegmund Zasada nie pełnili funkcji zarządczych w Spółce. Osoby te nie utraciły prawa do nabywania warrantów w transzy za rok 2008, ponieważ rozwiązanie umów o pracę nastąpiło w latach kolejnych tzn. 2009 i 2010. Przeszkodą w nabywaniu warrantów za rok 2008 może być niewypełnienie kryteriów przydziału warrantów subskrypcyjnych.

Do dnia przekazania sprawozdania finansowego za rok 2009 roku nie wpłynęły do MAKRUM SA inne informacje powodujące zmiany w ilości akcji lub uprawnień do nich.

31.2. Podmioty sprawujące pośrednio kontrolę nad Spółką MAKRUM SA - nie dotyczy

31.3. Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki dominującej

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Zarządu Spółki dominującej wyniosła:

	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	Razem
Okres od 01.01 do 31.12.2009			
Szczypiński Dariusz	177	20	198
Zasada Siegmund	330	10	340
Staszak Wojciech	12	1	13
Jerzy Rafał	-	4	4
Kapelewski Waldemar	262	-	262
Razem	781	35	817
Okres od 01.01 do 31.12.2008			
Szczypiński Dariusz	264	15	279
Zasada Siegmund	30	-	30
Razem	294	15	309

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Zarządu Spółki Zależnej Heilbronn Pressen GmbH wyniosła (tys. Euro):

	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	Razem
Okres od 01.01 do 31.12.2009			
Tomas Kern	23	-	23
Piotr Szczeblewski	-	-	-
Krzysztof Jańczak	-	-	-
Razem	23	-	23

Inne informacje dotyczące kluczowego personelu kierowniczego, w tym dotyczące pożyczek, zaprezentowano w notcie nr 26.1.

31.4. Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej

Łączna wartość wynagrodzeń i innych świadczeń dla Członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej wyniosła:

	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	Razem
Okres od 01.01 do 31.12.2009			
Szczypiński Dariusz	1	-	1
Szymański Grzegorz	44	4	48
Nadarzewski Jerzy	29	4	33
Filipiak Tomasz	23	3	27
Jerzy Beata	29	4	33
Masiota Jacek	29	4	33
Winiecki Sławomir	29	4	33
Kasica Agata	14	1	15
Razem	201	24	225
Okres od 01.01 do 31.12.2008			
Szymański Grzegorz	45	3	48
Nadarzewski Jerzy	30	3	33
Jerzy Beata	30	3	33
Masiota Jacek	6	1	6
Winiecki Sławomir	6	1	6
Kasica Agata	6	1	6

	Wynagrodzenie	Inne świadczenia	Razem
Sobczak Wojciech	19	1	21
Weiss Beata	24	2	26
Razem	165	13	178

31.5. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Audytorem dokonującym badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej jest Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o. (spółka zależna Grant Thornton GmbH Stuttgart). Wynagrodzenie audytora należne lub wypłacone z poszczególnych tytułów wyniosło:

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Badanie rocznych sprawozdań finansowych	52	38
Przegląd sprawozdań finansowych	32	23
Doradztwo podatkowe	76	43
Pozostałe usługi	18	15
Razem Spółka Dominująca	178	119
Badanie rocznych sprawozdań finansowych	75	-
Razem Spółka Zależna	75	-
Razem Grupa Kapitałowa	253	119

31.6. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w podziale na poszczególne grupy zawodowe oraz rotacja pracowników kształtowały się następująco:

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Pracownicy umysłowi	177	138
Pracownicy fizyczni	222	281
Razem	399	420

	od 01.01 do 31.12.2009	od 01.01 do 31.12.2008
Liczba pracowników przyjętych	83	181
Liczba pracowników zwolnionych (-)	133	138
Razem	216	319

31.7. Informacje liczbowe zapewniające porównywalność danych sprawozdania finansowego za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za rok obrotowy

WYSZCZEGÓLNIENIE BILANS	31.12.2008 dane zgodne z zatwierdzony m SF	Korekta 1	Korekta 2	Korekta 3	31.12.2008 dane finansowe skorygowane
A. AKTYWA TRWAŁE	87 102	-	948	-	88 050
1. Wartości niematerialne i prawne	329			106	435
2. Rzeczowe aktywa trwałe	85 767			-106	85 661
3. Inwestycje długoterminowe					
4. Długoterminowe rozliczenia	1 005		948		1 953

międzyokresowe					
- z tytułu podatku odroczonego	1 005		948		1 953
B. AKTYWA OBROTOWE	75 972	-	404	-	76 376
1. Zapasy	5 866				5 866
2. Należności z tytułu umów o usługę budowlaną		35 414			35 414
3. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18 324	-565	404		18 163
4. Należności z tytułu podatku bieżącego		565			565
5. Pożyczki	18				18
6. Pochodne instrumenty finansowe					
7. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe					
8. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	35 512	-35 414			98
9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16 252				16 252
10. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży					
AKTYWA RAZEM:	163 074	-	1 353	-	164 426
A. KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	93 349	-	-	-	93 349
1. Kapitał zakładowy	10 423				10 423
2. Akcje własne (-)					
3. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	38 988				38 988
4. Pozostałe kapitały	158				158
5. Zyski zatrzymane:	43 780				43 780
- skumulowane zyski (straty) z lat ubiegłych	22 115				22 115
- zysk (strata) netto	21 664				21 664
B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY	69 725	-	1 353	-	71 077
Zobowiązania długoterminowe:	26 538	-	-	-	26 538
1. Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	4 406				4 406
2. Leasing finansowy	11 782				11 782
3. Pochodne instrumenty finansowe					
4. Pozostałe zobowiązania					
5. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10 142				10 142
6. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	208				208
7. Pozostałe rezerwy długoterminowe					
8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe					
Zobowiązania krótkoterminowe:	43 187	-	1 353	-	44 539
1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	11 177	-1 119			10 058
2. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego			1 353		1 353
3. Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	16 374				16 374
4. Leasing finansowy	2 341				2 341
5. Pochodne instrumenty finansowe	11 699				11 699
6. Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	1 451	1 119			2 570
7. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	89				89
8. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	56				56

9. Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży					
PASYWA RAZEM:	163 074	-	1 353	-	164 426

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	dane zgodne z zatwierdzonym SF	Korekta 1	Korekta 2	Korekta 3	dane finansowe skorygowane
<i>Działalność kontynuowana</i>					
Przychody ze sprzedaży	93 296	-	-	-	93 296
Przychody ze sprzedaży produktów	90 932				90 932
Przychody ze sprzedaży usług					-
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	2 364				2 364
Koszt własny sprzedaży	65 164	-	-	-	65 164
Koszt sprzedanych produktów	63 080				63 080
Koszt sprzedanych usług					-
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	2 084				2 084
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	28 132	-	-	-	28 132
Koszty sprzedaży					-
Koszty ogólnego zarządu	8 644				8 644
Pozostałe przychody operacyjne	1 939				1 939
Pozostałe koszty operacyjne	1 674				1 674
Zysk (strata) ze sprzedaży jednostek zależnych (+/-)					-
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	19 753	-	-	-	19 753
Przychody finansowe	20 369				20 369
Koszty finansowe	15 813				15 813
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności (+/-)					-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	24 308	-	-	-	24 308
Podatek dochodowy	2 643				2 643
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	21 664	-	-	-	21 664
<i>Działalność zaniechana</i>					
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	-				-
Zysk (strata) netto	21 664	-	-	-	21 664
Zysk (strata) netto przypadający:					
- akcjonariuszom podmiotu dominującego	21 664	-	-	-	21 664
- akcjonariuszom mniejszościowym					

Objaśnienia:

Korekta 1 – korekta prezentacyjna,

Korekta 2 – ujęcie należności, zobowiązania podatkowego oraz aktywa na odroczonego podatku dochodowego w związku ze złożeniem korekt deklaracji CIT 8 za lata 2007 i 2008,

Korekta 3 – korekta prezentacyjna – wyodrębnienie z nakładów inwestycyjnych na środki trwałe części dotyczącej nakładów na wartości niematerialne.

Nota 32 – Zatwierdzenie do publikacji

Bydgoszcz, 30 kwietnia 2010 roku

Prezes Zarządu
Rafał Jerzy

Członek Zarząd
Wojciech Staszak

Osoba, której powierzono
Prowadzenie ksiąg rachunkowych :

Anna Trzaskalska
Główna Księgowa